

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVII Rugpiūtis — August 23, 1972 Nr. 65

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

RINKIMŲ AGONIJA

Liūdnos mintys įkarščiui didėjant

Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad tiesiogiai prezidento rinkimai yra labai geras dalykas. Rinkimas, balsuodamas už vieną ar kitą kandidatą, gali pasisakyti, kad ir netiesiogiai, svarbiais krašto reikalais. Tačiau šių metų rinkimai labai vaizdžiai įrodo dabartinės sistemos netinkamumą.

Atiduodamas savo balsą už McGovern rinkimas turės progos pasisakyti už kapituliaciją Vietnamo ir didesni valstybės išikišimą į ūkinį gyvenimą. Nixono išrinki-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

mas būtų pasisakymas už dabartinės politikos tęsimą. Daugumas rinkikų tačiau neturi pakankamo pasiruošimo ir duomenų, kad galėtų teisingai atsakyti į jiems pastatytus klausimus. Užtat abi partijos stengiasi daugiau paveikti į jų jausmus, o ne protą. Amerika nesitrauksianti iš Vietnamo, kol nebus paleisti belaisviai ir Pietų Vietnamo gyventojams bus duota galimybė išvengti išskerdimo — aiškina dabartinę administraciją. Vietnamas paleis belaisvius, jei prezidentu bus išrinktas McGovern — teigia to kandidato šalininkai. Tai sužinojęs buvęs Johnsono administracijos teisingumo ministeris Ramsey Clark iš kaž kokio Hanojaus laikraščio redaktoriaus!

Rezultate, karas tik toliau pratęsiamas, nes Hanojus, norėdamas tikėti į McGovern išrinkimą, turi intereso laukti rinkimų rezultatų. Kas, žinoma, leis respublikonams dėl to mesti kal-

darys paliaubas, jis jas turės padaryti daug palankesnėmis šiaurės Vietnamui sąlygom negu be dabartinio spaudimo. Vissa tai prieštarauja JAV interesams.

Negeriau yra ir ūkiniam fronte. Nixonas gali pasigirti, kad ūkinė situacija, aplamai imant, yra pasitaisiusi. McGovern gali į tai atkirsti, kad milijonai žmonių dar negali rasti darbo. Tos problemos išsprendimui esąs reikalingas didesnis valstybės įsikišimas į ūkinius reikalus ir net naujų darbų suorganizavimas. Iš pirmo žvilgsnio tai atrodo labai paprastas ir naudingas receptas. Kodėl bedarbiai, pavyzdžiui, negalėtų apšvarinti gatves ir parkus didmiesčiuose? Iš tikro, tą problemą galima išspręsti lengviau. Švariausių kraštu dabar laikoma komunistinė Kinija ne tik dėl to, kad jos gyventojai neturi nieko atliekamo, ką galėtų išmesti, bet ir dėl to, kad už teršimą ten baudžiama. Miestų centrus šiuokšlymais pavertė ne faktas, kad juo dieniems neparduodama

IŠ VISO PASAULIO

● VIETNAME dar šiemet bus suderėtas susitarimas užbaigti karui. Taip galvoja JAV valstybės sekretorius William Rogers, sakydamas, kad susitarimas įvyks prieš prezidentinius rinkimus, arba tuoj po jų. Jis manys, kad Hanoi vyriausybė esanti pasiruošusi susitarti, nes invazija į Pietų Vietnamą buvo nesėkminga, o amerikiečių vykdomas š. Vietnamo karinių taikinių bombardavimas ir uostų užminavimas sėkmingas. Š. vietnamiečiai ėmė patirti, kad karas yra beviltiška pastanga ir didžiulia pasaulio viešosios nuomonės remia prezidento Nixono žygį.

● MAROKO karalius Hassan II įspėjo savo šalies karinius vadus, kad bet kokia pastanga nuversti jo valdžią, bus skaudžiai nubausta. Praeitą savaitę nuverstą valdžią sąmokslui vadovavęs krašto gynybos ministeris gen. Mohammed Oufkir nusišovė, kai buvo atidengtas jo vaidmuo sąmokslu. Karalius perėmė savo žinion karinių jėgų kontrolę. Gen. Oufkir prieš keletą metų Prancūzijos teismo buvo nuteistas už nužudymą Paryžiuje marokiečio lyderio Ben Barka, bet karaliui atsisakius išduoti savo ministerį, kuriam laikui buvo nutraukti tarp abiejų kraštų diplomatiniai santykiai.

● RESPUBLIKONŲ partijos konvencija, prasidėjusi pirmadienį, nominuos prezidentą Nixoną antrajai kadencijai ir po to jis pradės rinkiminę kampaniją. Paruoštoje respublikonų partijos platformoje pritariama prezidento Nixono Vietnamo politikai ir raginama tęsti pastangas gerinti santykius su Sovietų Sąjunga ir Kinija. Vidaus reikaluose platforma siūlo kaip galima greičiau nutraukti ekonominio gyvenimo kontrolės priemones bei suprastinti mokesčių sistemą. Platformoje pasisakoma už lygią galimybę moterims vyriausybės bei privačios pramonės vadovaujamose pozicijose ir prieš vaikų išvežiojimą autobusuais po mokyklas rasinės pusiausvyros sumetimais.

Respublikonų partijos konvencijoje tarp atstovų, tur būr, vienintelis lietuvis yra Gintaras Karosas iš Bostono.

● MASKVA jau 13 dienų skęsta dūmuose nuo degančių aplinkmiškų ir įvairių pastatų. Visi suaugę žmonės, laisvi nuo darbų, sumobilizuoti kovai su gaisru. Policija nebeleidžia rūkoti net automobiliuose.

● ANGLIJOJE 42,000 laivų krovėjų, kurių streikas buvo su-
paraližavęs krašto ekonominį gyvenimą, pirmadienį grįžo darban.

● EGIPTE, sovietams atitraukus savo kariuomenę, liko tik 300 rusų. Sirijoje prasidėjo bruzdėjimas, kad iš ten irgi būtų atšaukti rusų kariškiai.

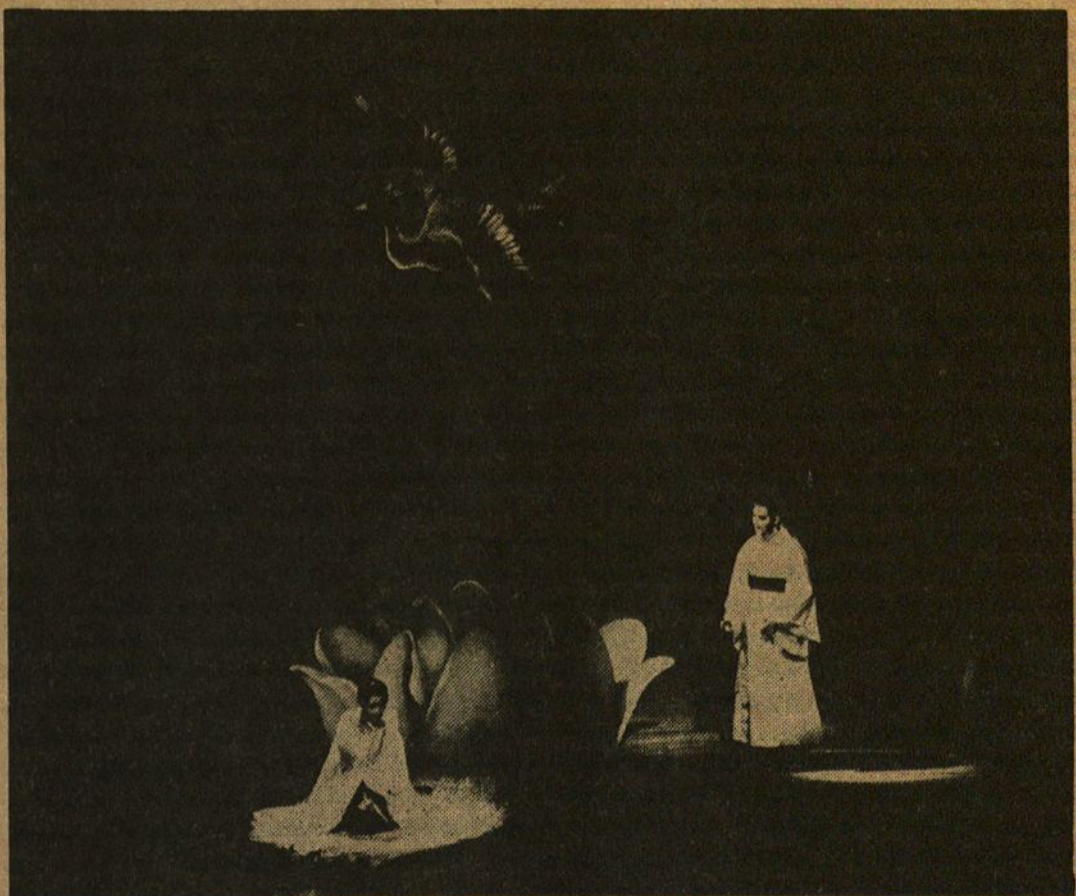

Prezidentas Richard Nixon respublikonų partijos konvencijoje bus nominuotas antrajai kadencijai.

tę demokratams. Norėdamas išvengti tokio priešpuolio McGovern pareiškė, kad jis praeis savo patikėtinio Salingerio iš šiaurės vietnamiečių sužinoti, ar jie sutiktų paleisti belaisvius dar prieš paliaubas (atsakymas buvo "ne") ir Salingeris dar iš savo pusės jiems davęs suprasti, kad McGovernas neturės nieko prieš, jei tie susitartų dėl taikos ar paliaubų su Nixono administracija! Ar reikia geresnio įrodymo, kad rinkiminė propaganda praktiškai tik pratęsia karą?

Pagaliau, jei Nixonas dar prieš rinkimus su-

namų priemiesčiuose, bet dėl to, kad miestuose daugiau duodama pašalpos bedarbiams, kurie dėl to į juos keliai. Kas veda prie minties, kad vienodos pašalpos bedarbiams visam krašte, tą procesą sustabdytų arba bent sulėtintų. Faktinai to ir siekia Nixono administracija, siūlydama užtikrinti pajamas visiems gyventojams. Tas pasiūlymas iš esmės nesisiskiria nuo McGoverno duoti kiekvienam gyventojui po 1,000 dolerių, bet juos vėliau iš daugiau pasiturinčių mokesčiais atimti. Skirtumas yra sumoje, bet ne esmėje. Kiek iš tikro reiktų duo-

SoL. Lilija Šukytė naujoje Isang Yun operoje "Sim Tjong" vaidinusi pagrindinį vaidmenį.

RETAS ESTETINIS IŠGYVENIMAS

LILIJA ŠUKYTĖ KOREJIEČIŲ VAIDMENYJE

Šiomis dienomis Muenchenas pasidarė viso pasaulio dėmesio centras. Čia po poros savaitių prasidės pasaulinė olimpiada. Jai intensyviai ruošėsi ne tik įvairių šakų sportininkai, bet ir menininkai, ypač teatrininkai. Muencheno Nacionalinis Teatras jau olimpiados išvakarėse pasirodė su nauja programa. Jis paruošė korejiečių kompozitoriaus Isang Yun operą "Sim Tjong", kurioje pagrindinį vaidmenį vaidino ir dainavo Lilija Šukytė.

Neabejoju, kad daugumai skaitytojų L. Šukytės vardas yra gerai žinomas. Tai jauna lietuvaitė dainininkė, išaugusi Kanadoje, dabarties tremtinių atžala. Į Kanadą kartu su motina ji atvyko 1949 m. Mokėsi Hamiltone. Studijavo Toronto konservatorijoje, o vėliau čia pat universitete muziką. 1964 m. debiutavo B. Britten operoje "Albert Herring" Lady Bilows vaidmenyje. Išgarsėjusi Mozarto "Figaro vestuvėse" Almavivos vaidmenyje, ji 1966 m. buvo priimta į New York Metropolitan operą. Po to L. Šukytei atsidarė dainininkės kelias į visą pasaulį. Dabar ji dažnai dainuoja Muencheno operoje, Chicagoje ji keletą kartų danavo lietuvių operoje: "Gražinoje" ir "Traviatoje". L. Šukytė yra ne tik talentinga, bet ir gerai pasiruošusi dainininkė, lyrinis sopranas. Mūsų tauta gali didžiuotis, kad ji išugdė mo-

ti ir kiek valstybė gali duoti, tai klausimai, kuriuos eilinis pilietis negali teisingai atsakyti. Išvada? Kraštui būtų geriau, jei prezidentą rinktų kongresas, kurio nariai gali daugiau įvertinti kandidato sugebėjimus negu eilinis rinkikas. Tas galų gale turi pasikliauti tik savo simpatijom vienam ar kitam kandidatui kurio jis iš tikro nepažįsta.

M. SARGENIS

tiną, kuri pagimdė pasaulinio masto dainininkę. O motina gali didžiuotis dukra, kuri viešai skelbia, kad "didžiausias šaltinis yra mama, kuri duoda daug pasitikėjimo". Operos "Sim Tjong" kompozitorius yra 55 metų korejietis Isang Yun. Jis jau 15 m. gyvena Berlyne ir pastaruoju metu aukštojoje muzikos mokykloje profesorijauja dėsto kompoziciją. Jis studijavo Osakos, Paryžiaus ir Berlyno muzikinėse mokyklose. Jo jaunatvės kūriniai: kamerinė muzika, orkestriniai dalykai, vargoninė muzika atkreipė muzikos specialistų dėmesį. Pirmoji jo opera "Sapnai" 1969 m. buvo suvaidinta Nuernbergo operoje, vėliau pakartota Muenchene. Antroji jo opera "Dvasių melė" buvo 1971 m. sudainuota Kiel. Šiomis trimis operomis Isang Yun Vokietijoje išgarsėjo kaip tautinis korejiečių ir modernus šių dienų V. Europos kompozitorius.

"Sim Tjong" yra korejiečių legenda, kurioje vaizduojamas dievų ir žmonių gyvenimas. Dievai pasiūcia žemėn angelą, kuris pavirsta neturtingos šeimos kūdikiu. Ši vargšė mergaitė vadinasi Sim Tjong. Jos motina miršta begimdyma. Jos tėvas — aklas elgeta, kuris elgetauja dėl dukters. Sim iš didelės tėvo meilės vėliau atsako savo laimės ir elgetauja dėl tėvo. Norėdama išgelbėti tėvą nuo aklystės, ji pasiaukoja juoros slibinų dievui. Dievai įveda Sim Tjong į lotoso žiedą ir paleidžia į jūrą. Jūreiviai atveža šį žiedą karaliui, o kai iškyla iš jo Sim, karalius į ją įsimyli. Kartu įvyksta ir stebuklas: aklys Tjong atgauna regėjimą. Harald Kunz parašytas "Sim Tjong" libretto yra labai turiningas ir prasmingas. Iš jo dvelkia žmoniškumas, gili aklio tragedi-

ja, nuoširdi dukters meilė tėvui.

Šią vargšę nelaimingą korejietę su giliu jausmu ir nuoširdžia vaidyba meniškai atvaizdavo Lilija Šukytė. Jos paprastumas, kuklumas, nuoširdumas sklido iš jos kiekvieno giliai išgyvento ir išjausto judesio. Nuo pat scenos atidarymo iki jos uždarymo Lilija Šukytė žiūrovus ir klausovus laikė sukauptoje išgyvenimų skalėje. Jos švelnus lyrinis sopranas skambėjo žavingai, susiliejęs su tautinės korejinės ir modernios muzikos sinteze. Kiekviena Lilijos Šukytės scena — tai retas estetiškas išgyvenimas!

Kaip būtų džiugu ir malonu, jei "Sim Tjong" būtų buvusi sudainuota L. Šukytės Vilniuje! Bet mes nuoširdžiai džiaugiamės ir L. Šukytės laimėjimais Muenchene, New Yorke, Chicagoje, nes šie jos laimėjimai yra mūsų tautos laimėjimai tarptautinėje meno arenoje. Iš širdies jai linkime: nuolat pirmyn!

EUROPOS LIETUVIŲ KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ TARYBOS POSĖDZIAI

Europos Lietuvių Krikščionių Demokratų Tarybos (ELKDT) posėdžiai įvyko š. m. rugpiūčio mėn. 6 d. Romoje.

Posėdžių metu pranešimus padarė: 1) Prel. L. Tulaba apie religinę padėtį okupuotoje Lietuvoje ir 2) ELKDT pirmininkas A. Venskuskas apie veiklą lietuviškoje ir tarptautinėje plotmėje.

Posėdžių dalyvių buvo išreikštas pasididžiaujimas Lietuvos dvasiškos ir tikinčiųjų ištvermingumu ir išreikšta pagarba paskutiniui metu gyvybę paaukojusiu už laisvę pavergtoje Lietuvoje.

Pasidžiaugta turimais plačiais ryšiais jv. kraštų vyriausybėse ir parlamentuose, taip pat jv. V. Europos politiniuose veiksmuose bei sąjūdžiuose.

ELKDT pirmininku perrinktas inž. A. Venskuskas.

Australiją palikus

Maskvoj sunku gauti alaus...

ANTANAS LAUKAITIS

Karštąją Indiją palikau sovietų Aeroflot lėktuvu. Palyginant su visų kitų bendrovių lėktuvais, iš išorės mažai kuo skyrėsi, didžiulis keturmotoris sprausminis lėktuvas, tačiau vidujiniai patogumai, aptarnavimas ir maistas jau labai skyrėsi nuo visų kitų vakarietiško bendrovių patogumų. Lėktuve sėdėjau su dviem spalvotais iš Alžiro ir Senegalijos studentais, kurie skrido į Maskvoj vykstantį kažkokį studentų jaunimo suvažiavimą. Atrodė jie buvo kairiųjų pažiūrų studentai, nes jų skaitoma literatūra buvo grynai politinė. Išsiskėję, pasidalinome kelionės paskirais išpūdziais, lygtai ir susidraugavome. Tačiau padavus pietums šaltų užkandžių ir jiems neįprastą maistą, jie pakėlė nemažą triukšmą, iššaukdami net vyriausią lėktuvo pareigūnę, mokančią anglų kalbą, motyvuodami, jog aštuoni valandų skridimo laikotarpį jie turi gauti, kaip ir visur kitur karštus pilnus pietus. Besiklausant man net gaila pasidarė tos vargsės pareigūnės, kurios ir graži šypsena neįstengė pralinksminti pasidariusių rūščių šių negrų veidų.

Maskvoje, atlikus visus formalumus, iš kurių pats sunkiausias buvo maitinimas, nes vežiau gana nemažai įvairių dōvanų, kurių, kaip turistui, yra labai ribotas kiekis leidžiamas, buvau sutiktas Intouristo atstovo ir lengva mašina nuvežtas į Metropolio viešbutį. Aerodromas nuo Maskvos yra apie 40 kilometrų ir šio kelio, maždaug pusiaukelyje, yra pastatytas atminimo paminklas, didžiuliai sukryžiuoti stulpai, rodą iki ku-

rios vietos paskutiniojo karo metu buvo priėję vokiečių kariuomenė.

Pirmąją dieną Maskvoje teko būti apie 9 valandas, iki išskridimo į Vilnių. Pats miestas yra didelis, gatvės plačios, tačiau didelio grožio neturįs. Ir pačioj Sov. Sąjungoj Maskva nėra laikomas per daug gražiu miestu, jokiū būdu negalinčiu lygintis su Leningradu.

Turėdamas daug laiko, pradėjau vaikščioti po šį didžiulį, man svetimą ir nežinomą miestą. Gyvenant visai netoli nuo Kremliaus ir pasukau pirmiausiai ten. Apie šį miestą mieste buvau daug girdėjęs, matęs įvairiausių nuotraukų ir filmų, tačiau gyvas vaizdas paliko didelį išpūdį. Pastatytas tarp 1462-1505 metų, apsuptas aukštų 65 pėdų mūrų, šis masyvis pastatas turi daug istorinių paslapčių. Už šių mūrų ir Lietuvos likimas ne vieną kartą buvo sprendžiamas. Didžiulėje aikštėje visuomet pilna žmonių, bevaikščiojančių, ar darančių nuotraukas. Prie Lenino mauzoliejais visą laiką budi du lyg negyvi kareiviai ir buvo įdomu matyti, kai atėjęs karininkas juos tikrino, pakeldamas smakrą, ar padaužydamas jų čebatuotas kojas, pataisydamas laikomus automatinis šautuvus. Šalia mauzoliejais yra civilinės metrikacijos biuras ir kaip tik man bežiūrint į sargybinius, išėjo jauna vedžiai su gana dideliu būriu palydovų ir sustoję aikštėje pradėjo sveikintis. Nieko nelaukęs aš padariau porą nuotraukų. Tik staiga pribėga prie manęs viena iš pamergių ir pradeda ką tai greitai rusiškai sakyti. Galvojau, kad jau papuoliau

ir kaip bemokėdamas lažyta rusų kalba paaiškinu, kad aš iš Australijos. Pasirodo, ji tik norėjo, kad aš ir jas nuotografuočiau ir atsiųčiau nuotraukų.

Įdomus yra ginklų muziejus su labai retaisi dabro, aukso, kristalo, brangenybių, ginklų, ikonų ir kt. kolekcija. Šone Kremliaus įdomios yra senovės 12-kos Apaštalių, Šv. Bazilo ir kt. bažnyčios ir katedros, pavestos į muziejus.

Bevaikščiodamas po Kremlių ir vėliau po Maskvą, pasiklydau apie 3-4 kartus. Jeigu kitur svetimtaučiu pasiklausius kelio stengiamasi padėti, tai Maskvos gyventojai tuo atžvilgiu nėra per daug nuoširdūs. Paklausus ir dar anglų kalba, tik pasižiūri ir nueina. Teko laužyti savo liežuvį tuo mažo mano rusišku žinojimu ir, nežinia kodėl aš daug geresnį pasisekimą turėdavau jaunesniųjų tarpe, kurie daugiau ir angliškai

mokėjo, o jei ne tai daug maloniau ir rusiškai paaiškindavo.

Maskvoje teko po mano viešnagės Lietuvoje, vėliau išbūti visą dieną, tai jau jaučiausi kaip senas gyventojas. Stovėjau eilutėse, kurių visur yra pilna ir reikia turėti nepaprastą kantrybę norint nusipirkti gatvėje gazuoto vandens, ar suvalgyti ledų, nes visur turi žmogus laukti, ypatingai norint ką nors geresnio nusipirkti.

Žmonės Maskvoje apsirengę gana paprastai, negalint palyginti su Vilniaus, Kauno ir ypatingai Varšuvos drabužių kokybe. Kritojakis labai daug merginų ir moterų bevaikščiojančių ir viena su kita rankomis susikabinusių, kas vakaruose būtų laikoma jau nenormalu. Nuostabu, kad pripratus prie masinio skaudaus australiškų barų, aš Maskvoje, be savo viešbučio, negalėjau rasti vietos, kur galėčiau karštą dieną nusipirkti ir išgerti šalto alaus.

Pabaigus pirmąją vizitą Maskvoje, vakare jau lėktuvu, lietuvių piloto vadovaujama ir lietuvių lėktuvo patarnautojos aptarnaujamu pakilau kelio nei į Vilnių.

Vietname komunistai desperatiškai kovoja. Kad negalėtų trauktis prirakinami prie kulkosvaidžio ir retėžiais suriša kojas. Nuotraukoje pietų vietnamietis prie nukauto š. vietnamiečio, kurio kojos retėžiais surištos, o jis pats prirakinintas prie kulkosvaidžio.

■ Laiškai Dirvai

A. Bimba atrado "Lietuvos atstovą"

Liepos 14 d. pastabus Dirvos korespondentas platokai ir tiksliai aprašė laikraštyje Sovietinės Rusijos tarnautojo Edmundo Juškio išdaigas. Tas, prie bolševikinio režimo prisiplakęs lietuvis, gyvena Washingtone dirbdamas sovietinėje atstovybėje. Mat, Amerikoje gyvena plačioji lietuvių kolonija ir sovietai nuolatos laiko savo atstovybėje asmenį, galintį sekti bimbines ir patriotinės išeivijų veikimą.

Bimbine lietuvišką išeiviją sovietiniai pareigūnai lietuviai seka dėlto, kad laiku pastebėtų bet kokią ideologinę "ereziją". Tokių erezijų, "sklokų" būta anksčiau, bus ir ateityje. Savo laikui tai buvo kryptelėjimas į trockizmą. Dabar greisia postūkis į "maoizmą". Yra ir kitų marksistinės kairės interpretacijų. Tam šekimui sovietinėje ambasadoje, pasikeisdami, dirbo P. Rotomskis, Laurynas Kapočius, neseniai savo išdaigomis Jungtinėse Tautose pagarsėjęs Vytautas Zenkevičius.

Aišku, tos rūšies pareigūnai seka ir patriotinės išeivijos veikimą. Bet šitą veikimą jie be-

gali stebėti iš tolo, nesimaišydami patriotinių išeivijų masėje. Šitą veikimą jie mėgina netgi "įtakuoti" per aptižusio budrumo "liberalus".

Veiklos perspektyvos čia mažos, gailios, lengvai išsifruojamos.

Už tat smagu veikti su bimbo-andruline klika. Čia tos klikos masėje trinasi Zenkevičius, čia sukasi ir Juškys. Iš bolševikinės spaudos: Laisvė ar Vilnis, gerai matyti, kad sovietiniai politikai talkina jiems veikti, perteikia maskvines direktyvas, per pietus pasako ir "spyčiuką".

Toki raudoną veikėją, tūlą Murnikovą, estai išvarė iš Kanados. Apie tokią propoziciją parašė ir Dirvos korespondentas.

Tai buvo skaudus aki brokštas per Bimbos sąmonę. Nesmagu pasijusti, kada šunybės išsifruotos. Bimba ėmė kaukti savo "Laisvėje". Liepos 28 d. laidoje jis jam įprastu žargonu iškeikė Dirvos korespondentą. Bimba nuėjo toliau. Jis tvirtina:

Lietuviai labai didžiujasi ir džiaugiasi, kad tarbinėje ambasadoje yra Lietuvos atstovas.

Atrodo, suglumęs Bim-

ba nenori laikytis sovietui privalomos taisyklės, kurią 1940 metais pareiškė Liūdas Gira:

Lietuvos senos nebėregyvuoja L.T.S.R!

Ar tai jau "skloka", kad Bimba kratosi sovietinės "istorijos" ir mūsų kraštą vėl vadina seniu ir garbingu valstybės laisvės ir nepriklausomybės laikų vardu Lietuva?

Ar sovietinėje ambasadoje yra etatas "Lietuvos atstovas"? Jeigu toks yra, įdomu žinoti koks jo diplomatinis rangas: pasiuntinys, ambasadorius, ministeris?

Bet to nėra ir nebus. Lietuva praryta sovietinio smako. Jokio "Lietuvos atstovo" sovietinėje ambasadoje nėra. Tai Bimbos plepalas. Edmundas Juškys tėra tarnauto-

jas, kurio darbas sekti lietuvių išeiviją Amerikoje.

Pakartojant buvusios Dirvos korespondencijos tekstą sakome: Edmundui Juškiui nėra vietos Amerikoje.

Išsifruotus šnipelius skubiai atsiima juos atsiuntusioji valstybė. Kaip čia turi elgtis Sovietinė Rusija netenka aiškinti...

Skaitytojas

ELECTRICIAN LICENSED ONLY A OR B

Factory maintenance experienced required.

1st SHIFT

All fringe benefits

UNIVERSAL GRINDING CORP.

2200 SCRANTON RD.

CLEVELAND, OHIO

An Equal Opportunity Employer (61-67)

NAUDOKITĖS PROGA — SKRISKITE PAPIGINTA KAINA Į LIETUVĄ RUDENĮ IR ŽIEMĄ

Walter Rask-Rasčiausko vadovaujamas American Travel Service Bureau šiais metais yra suorganizavęs daug grupinių kelionių į Lietuvą.

Jis pirmasis pradėjo organizuoti ekskursijas ir tą darbą sėkmingai tęsia jau 11 metų. Jo kelionės tvarkingai suplanuotos ir visuomet vyksta sklandžiai.

Dar yra kelios vietos sekančiose ekskursijose:

CHICAGA-NEW YORK SPALIO MĖN. 2 D. —

15 dienų kelione,

iš New Yorko \$660.00 + tax,

iš Chicagos \$760.00 + tax*

11 dienų Lietuvoje.

PRALEISKITE KALĖDAS IR NAUJUS METUS LIETUVOJE.

CHICAGA-NEW YORK GRUODŽIO MĖN. 21 D. —

14 dienų kelionė

iš New Yorko \$660.00 + tax,

iš Chicagos \$760.00 + tax*

11 dienų Lietuvoje.

* Total tour prices are subject to airline agreement and government approval.

Dėl informacijų kreipkitės į:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643

Telefonas (312) 238-9787

Jei planuojate bet kur keliauti — kreipkitės pas mus. Paruošiamė kvietimus giminėms atvykti į Ameriką. Teikiame informacijas kelionių reikalais į visus pasaulio kraštus. Parūpiname lėktuvų bilietus ir reikalingas visas.

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIŠ,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBA REDAKCIJA NEATSAKO.

VIS DAR BLANKI PADĖTIS

Senokai pasibaigė Laisvojo Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas, bet iki šiol nėra galimybių aiškiai susumuoti kongreso sekmes ir nesekmes. Nėra davinių, kuriuos galima naudoti tokiu balanui suvesti. Be kongreso nutarimo organizuoti Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungą, neturime davinių įvertinti kongreso idėjinį veidą. Neturime kongreso rezoliucijų, kurios turi suspindėti kongreso darbų finale ir privalėjo būti jaunatviškai drąsios, ryžtingos, uždegančios.

Rezoliucijos privalėjo būti itin patriotinės, lyg atšvaistos tų tragiškų susideginimų liepsnų, kuriomis ok. tėvynės jaunimas ir vėlparodė, kad lietuviškų antikinių Pilėnų pasaka nėra pasaka, bet laisvės kovų elementas.

Organizacinis savitarpis veikimas tokią lietuviškojo jaunimo masę suburti nėra dar tikslas. Tai tikrai proziškas papildinys, einas idėjinio suvažiavimo šešėlyje. Jaunimas nebuvo sukvietas organizuoti. Jaunimas nebuvo sukvietas organizuoti. Jaunimas nebuvo sukvietas organizuoti.

Organizacinis savitarpis veikimas tokią lietuviškojo jaunimo masę suburti nėra dar tikslas. Tai tikrai proziškas papildinys, einas idėjinio suvažiavimo šešėlyje. Jaunimas nebuvo sukvietas organizuoti. Jaunimas nebuvo sukvietas organizuoti. Jaunimas nebuvo sukvietas organizuoti.

Organizacinis savitarpis veikimas tokią lietuviškojo jaunimo masę suburti nėra dar tikslas. Tai tikrai proziškas papildinys, einas idėjinio suvažiavimo šešėlyje. Jaunimas nebuvo sukvietas organizuoti. Jaunimas nebuvo sukvietas organizuoti. Jaunimas nebuvo sukvietas organizuoti.

Organizacinis savitarpis veikimas tokią lietuviškojo jaunimo masę suburti nėra dar tikslas. Tai tikrai proziškas papildinys, einas idėjinio suvažiavimo šešėlyje. Jaunimas nebuvo sukvietas organizuoti. Jaunimas nebuvo sukvietas organizuoti. Jaunimas nebuvo sukvietas organizuoti.

Organizacinis savitarpis veikimas tokią lietuviškojo jaunimo masę suburti nėra dar tikslas. Tai tikrai proziškas papildinys, einas idėjinio suvažiavimo šešėlyje. Jaunimas nebuvo sukvietas organizuoti. Jaunimas nebuvo sukvietas organizuoti. Jaunimas nebuvo sukvietas organizuoti.

Iššifruotą padėtį. Sumanytą organizuoti atskirai laikome absoliučiai neatitinkančiu PLJK prigimčiai ir nuokrypa nuo pagrindinio PLJK tikslo, kuris buvo skelbiamas visuomenei.

Tie palaidi ideologiniai barščiai per visą kongreso rengimo laiką, kongreso metu buvo ypač sutirštinti kongreso dislokacijos. Chicago, Kent, Romuva... jauni žmonės skrido iš tokių tolybių ir gaisro brangų laiką bekliaudami pažlugusiais keliais į Romuvą, kovodami ten su uodais, už uždarytų durų marinami mokyklinės nuotikos pasikaitomis Kente... Chicaga yra turtinga salėmis ir auditorijomis. Vienoje vietoje sukoncentruotas kongresas būtų sutaupęs savo dalyviams laiką ir energiją. Atrodo, buvo kaž koks keistas planas varginti jaunimą kelionėmis, gaisrinti laiką dėl neesminių temų, dėsnių per paskaitas. Kažkur šonan bėgo esmė, vis pakeičiama betikslulais ko aikvojimu.

PLJK privalėjo būti tik kelios programinės paskaitos. Dalyviai privalėjo būti įvelti į spalvingą savo jaunų jėgų manifestaciją kur nors plačioje vietoje: gatvės demonstracija, eitynės, didžiulis pobūvis, panašus į šokių salės amfiteatrą. Atsiradęs segtukose sūkis: Lithuanian Power nebuvo iškeltas prieš jaunųjų akis ir sąmonę.

Vis dar blanki pokongresinė padėtis, savime aišku, teikia visuomenei susirūpinimą, ar šis masinis renginys, kuriam skirta tiek rūpesčių, išlaukta tiek daug ir į kurią buvo sudėta tiek vilčių -- pateisina lūkesčius? Nuviltas entuziazmas yra triguba nuodėmė, nes sunku pakartotinai sukelti entuziazmą.

Programos nenuoseklumas buvo reductio ad absurdum apogėjus, stengiantis dominti atvykusius... absurdinio teatro temomis. Asmeniškų predilekcijų turėtų išnykti didžiulio ideologinio kongreso masėje. Kongresas, kuris skirtas patriotiniams tikslams, netgi scenoje turi gaivintis patriotika. Nepaisymas šito elementarinio kongreso logikai kritiškumo, reiškia arba klaidinimas visuomene, arba pasilikimas kongreso tikslų ignorančiais. Ir čia organizatoriai, neparūpinę tikslų renginio orientyrų pakalotinami be teisės teisiniais.

Kiekvienas kongreso dalyvis privalėjo būti ap rūpintas ideologiniu ba-

ATOSTOGOS VENEZUELOJE...

KĄ GALI PADARYTI RYTOJ, NEDARYK ŠIANDIEN...

Iš Kalifornijos į Caracas yra du keliai: vienas per Meksiką, o kitas kuriu skridau, per Panamą. Iš viso, su nusileidimu, keliaujama 11 valandų.

Ekonomiškiausias būdas skristi, tai įstojus nariu į ekskursijų klubus, kurie parūpina tik lėktuvą, bet ekskursantų nevedžioja. Duodama 17 d. išvyka.

Apsistojus labai mieloje, senų prietelių, Statkų šeimoje, turėjau progos susipažinti su negausia, tačiau labai veiklia, lietuvių kolonija.

Venezueloje veikia Lietuvių Bendruomenė. Dabartinis Centro Valdybos pirmininkas yra inž. Vladas Venckus, gyvenantis Maracay mieste.

Caracas LB apylinkės pirmininkė yra dr. Jadvyga Klovaite, vicepirm. P. Kriščiūnas ir sekretorė Regina Jarmolavičiūtė. Taip pat LB turi ir savo savišalpos fondą, mirties atvejų.

Iki šių metų veikė liuanistinė šeštadieninė mokykla, kuri buvo Lietuvių Namuose. Jos vedėja ir mokytoja buvo R. Jarmolavičiūtė. Kadangi paauglių - vaikų skaičius sumažėjo, o kiti dar nepilnų, tai mokykla nustojo veikti. Tačiau, reikalui esant, R. Jarmolavičiūtė, talkininkaujant kitiems lietuviams, paruošia vaikų vaidinimus Vasario 16-tos, Kalėdų, Motinos dienos progomis ir pan. Yra ir Tautinių Šokių grupė, kuriai vadovauja Julius Guiga.

Lietuvių pamaldos laikomos kartą per mėnesį Šv. Kazimiero bažnyčioje, kuri yra priešais Lietuvių Namus Caracase. Kitiems sekmdieniais kun. A. Perkumas važinėja po kitus Venezuelos miestus, kur tik yra lietuvių ir laiko jiems lietuviškas pamaldas.

Lietuvių namai buvo pastatyti iš lietuvių aukų.

Labai pasižymėjusios visuomeniniu veikumu lietuvių tarpe yra p. Klovienė ir jos dukterė dr. J. Klovaite.

gažu. Tai galėjo būti platus tautinio auklėjimosi port folio, iš kurio mažiau praprusę jaunuoliai bent susigaudytų ko siekė kongresas, ko siekia išeivija, ko siekia pavergtoji tėvynė? Knygų dovanos talentams, o gal ir kiekvienam dalyviui siek tiek išblaškytų tuos kultūrinės ignorancijos debes, kurie supa mūsų jaunimą: daugelis neturi mažiausios nuovokos apie išeivijos politinį ir kultūrinį gyvenimą. Tai kongreso dalyvius pavertę veiklos ambasadoriais, jiems sugrįžus į savo kilties kraštus...

Tačiau, už šių detalių, kurios būtinos skrupulingai sudarytame plane, slypi esminis klausimas: kada pasibaigs vis dar blanki padėtis? Kada galėsime susumuoti sekmes ir nesekmes? Kada pajėgsime ideologinį PLJK balansą suvesti?

Jau keleri metai labai uoliai dirba tolimose Venezuelos provincijose, Juozas Menkeliūnas, vis surasdamas naujų lietuvių, išsikūrusių toliau nuo centro. Jis pasidarys lyg lietuviškas knygnešys, nugabendamas jiems lietuviškos spaudos ir knygų, o Jūratė Statkutė de Rosales (Dirvos bendradarbė), kaip tik šiuo metu baigė paruošti lietuvių kl. vadovėlių, kuris būtų lengvai suprantamas vaikams, kalbantiems ispaniškai.

Būnant Venezueloje, man susidarė labai geras išpūdis apie ten gyvenančius lietuvius ir jų veiklą lietuviybės palaikymui. Juk jų yra tik apie 500 žmonių, o kaip jie darniai veikia, net ir Grandinėle bei Čiurlionio ansmabli iš Clevelando buvo pas save pasikvietę. Jie prisidėjo ne tik savo darbu, bet ir finansais.

Ponia G. Statkuvienė, jos sesuo p. R. Jarmolavičiūtė, ir dukros Danutė ir Jūratė, labai išsamiai man aprodė Caracas miestą ir apylinkes. Caracas yra ir senas ir naujas miestas.

Yra dar daug seno ispaniško stiliaus namų ir čia pat statomi moderniški dangoraižiai. Gatvės labai siauros, bet naujamiestis turi jau ir platesnių. Taip pat pilna naujų greitkelių. Judėjimas labai tirštas ir be tvarkos, "Stop" ženklų beveik nėra, o jei ir yra kur ne kur, niekas jų neprisilaiko. Gatvių pavadinimus tik dabar kai kur užkabina, vietos surandamos tik pagal kampe pavadinimus. Automobiliai, motociklai, dviračiai važiuoja ir pėstieji eina be jokios tvarkos ir aš stebėjau, kaip jie vieni kitus nesumaigo. Miestas tuo pat metu atrodo ir turtingu ir vargingu. Vienoj pusėj statomi dangoraižiai, o paskutis į kitą kalno pusę matosi tūkstančiai neturtingųjų lūšnelių, lyg prisiklijavusių prie kalnų. Mat, Caracas iš visų pusių apsuptas kalnais. Gyventojų yra apie 2 milijonai. Švaros gyventojai ne labai prisilaiko, daug da lykų metama ant gatvių, nors jos nuolat šluojamos. Žmonių pilnos gatvės, jie stovinėja, kalbasi, atrodo jiems reikia tam tikro akstino, kad juos įstumtų į aktyvų gyvenimą. Šiaip miestas gražus ir įdomus, turi gerų muziejų, gražus Kapitolis ir Panteonas, kur yra Generolo Simono Bolivarų palaikai. Puikūs paveikslai vaizduoja jo gyvenimą ir Venezuelos išlaisvinimą iš ispanų. Jo vardu vadinama Bolivija ir Venezuelos pinigai "Bolivaras". Mieste yra daug puikių katedrų su labai rėtais paveikslais.

Dabartinė Venezuelos valdžia yra krikščionių demokratų, bet komunistai ir čia bando veikti jaunomenės tarpe, ypač universitetuose, būna ir bombų paslėptų ir riau-

šių nelauktų.

Caracas, kaip ir kiti didmiesčiai turi keletą turtingesnių rajonų su liuksusinėmis krautuvėmis, kur parduoda daug importuotų prekių iš Europos ir Š. Amerikos. Yra ir "Automarcados" (Supermarket) su amerikėmis. Pastebėjau, kad esama be galo daug brangenybių krautuvių, auksakalių. Mat Venezuela turi daug aukso kasyklų, sidabro, geležies, augina puikią kavą, kakao, tabaką, bet svarbiausias pajamų šaltinis yra nafta, vadinama juodu auksu. Prie naftos prekybos išsivystymo daug prisidėjo Š. amerikiečiai.

Gamtą panaši į Kalifornijos tik dažniau palyja, todėl kalnai visi žali ir medžiais apaugę. Yra labai daug skanių vaisių. Žmonės labai daug geria įvairių sulčių. Svečiuose pirmiausia vaišina sultim, o alkoholinius gėrimus prie maisto, kas laikoma labai sveika.

Caracas miestas ir apylinkės padarė man ne

amerikoniškos skubos bei įtampas, tai geriausias poilsis ne tik kūnui bet ir sielai.

Elena Gedgaudienė
Santa Monica, Calif.

WANTED AT ONCE
JOURNEMEN
OR
1ST CLASS SKILLED
MACHINISTS

Turret lathe, ballard, tracer lathes, and milling machine hands. Must be able to set up work from Blue Prints and Close Tolerance. Day and night shift, working 45 to 53 hours per week. Employees will work in new Plant located in Willoughby at 4456 Industrial Pkwy.

Apply in Person at
JOHN L. MOLNER INDUSTRIES
15250 McCracken Rd.
Maple Heights, Ohio
Between Lee & Broadway
(63-72)

TURRET LATHE

W&S No. 3

Must quality on precision set-up from Blue Prints and operate.

2d shift.

ZAGAR, INC.

24000 Lakeland Blvd., Euclid, O.
(65-69)

GENERAL LABOR

Need workers for furniture refinishing company. 40-hour week. Will train. Call 531-1030.

NU-GRAIN CORP.

17710 S. Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio

WANTED AT ONCE
JOURNEMEN
OR
1ST CLASS SKILLED
MOLD MAKERS
MACHINISTS

JR. MOLD MAKERS
Must have job shop experience & be able to set up work from Blue Print and Close Tolerance.

Top hourly wage. Incentive bonus plan, hospitalization insurance. Paid vacation. Apply at
MIDWAY MOLDS INC.
Silver St., Vicksburg, Mich.
(63-66)

Šis bei tas

Jaunimo Kongresas, nors ne be trūkumų ar silpnų vietų, vis dėlto galima tarti -- buvo sėkmingas. Ypač žiūrint visumos įspūdžiu, per daug nesiklampinant į smulkias detales. Į paskirus atvejus. Anot Tėv. Žiburių, tai buvo "didis sujudimas, veiklos atmosferą gryninanti audra, pralaužianti stagnaciją". Ir toliau daroma ryški išvada: "Kur išnyksta stagnacija, ten kyla entuziazmas, atsiranda ir veikla, ir metodai, ir lėšos, ir kitos galimybės. Okur nebėra entuziazmo... nieko nepadeda nei geriausios priemonės, nei moderniausi metodai, nei lėšos". Iš tikrųjų tai yra nemažas kongreso laimėjimas, jei tik pajėgsime laiku ir tinkamai įvertinti -- gerą sėklą toliau veikliai daiginti bei ugdyti.

• Tačiau atmosfera ir entuziazmas tai -- dar nieko konkrečiau, o tik sukeltos teigiamos nuotaikos, tartum tik paruošta dirva kurioje galima toliau sėkmingai ugdyti jaunimo sąmoningumą, tautinį veiklumą, meilę lietuvių. Taip tad reikia suprasti, kad kongreso laimėti dalykai -- tinkama nuotaika ir geri norai bei užsidedimas veikti -- yra labai trapūs ir trumpalaikiai. Jie gali lengvai tųj sunykti ir vėl tik tuščią vietą tepalinti, jei nebus skubiai ir planingai tos nuotaikos bei norai panaudoti konkrečiai veiklai. Be tolesnių darbų eigos šie vertingi dalykai (atmosfera ir entuziazmas) -- liktų beverčiai. Todėl visuomenės veiksmų ir org-jų vadovai, švietimo tvarkytojai ir jaunimo veiklieji atstovai privalo ne momentu nedelsę kurti planus ir energingai imtis jų vykdymo, kad iš tikrųjų kongreso laimėjimai pataptų nuolatiniiais ir ilgalaikiais tautinio sąmonėjimo ir ugdymosi žygliais.

• Lauktina dabar ir spaudojar susirinkimuose išgirsti gyventojų svarstymų bei planų toms temoms. Tai ne vien tiems tikslams siekti, bet ir -- kongreso laimėjimai atmosferai pakurstyti ir išlaikyti, kad neišblėstų jau įžiebtą gerų norų ugnį, kas be perstojo vis šviesyn liepsnotų.

Didesnieji užmojai ir planai turi išeiti iš naujai sukurto jaunimo sąjungos. Žinoma, glaudžiai paremiant LB centrinėmis įstainomis. Tačiau verta dabar pajudinti gyvius ir jau žinomas bei varotos priemones mūsų jaunimui tautiškai ugdyti, kurios ligi šiol neperlabai sekėsi, gal būtų, kaip tik dėl stokos nuosirdaus entuziazmo ir tinkamos atmosferos. Reikia manyti, dabar geriausėsis, Pvz, šį rudenį visos apylinkės tesukrunta įtraukti visus lietuviukus į lituanistines mokyklas, kad nė vieno neliktų nuosėliai. Tebus tai ne tik tėvų rūpestis, bet visų mūsų bendruomeniška garbė: visi už vieną ir vienas už visus, kaip bendros šeimos nariai. Kaip Kalanta ir kiti heroiški kovotojai negailėjo gyvybės atiduoti už savo tautą! Tad ir mūsų pareiga -- visas jėgas sutelkus daryti, kas tik begalima, lietuviškumo gyvybei!

• Prasidedant mokslių sezonui, vėl uoliau paraginkime savą jaunimą mokytis savose mokyklose, pvz, neakivaizdiniai kursai įmanomi pasiekti visiems įvairiose pasaulio kraštuose. Irgi gausiau siųskime moksleiviją į vienintelį savą židinį -- Vasario 16 gimnaziją! Ten ir tikras lietuviškas auklėjimas, ir išvengiama Amer. didmiesčių žalingos narkotinės atmosferos, ir įgaunama platesnių akiračių -- europinio lavinimo, o ir kaina taip pigi, visiems prieinama.

Amerikos universitetuose atsiradus lietuvių kalbos mokslinių kursų -- pamasinkime savą jaunimą užpildyti auditorijas! Jie vėl tųj bus dėkingi už paskaitą, kad pasinaudojo proga pagilinti savo tautinį išmanymą, kad pagrindiniau prasimokė gražiosios, visam pasauliui mokslininkų ypatingai vertinamos lietuviškos kalbos!

• Jau patyrėme, kad draugijų telkiniai labai pagelbėti jaunimą prižiūrėti prie savo tautos ir kultūros, nes organizatoriai veikiant net tos pačios žinios apie Lietuvą darosi daug įdomesnės, o ir saviškių dažni draugavimai ir sueigos -- savaime ugdymo patrauklumas, teigiamas nuotaikas. Tad nuo šio rudens įrašydinkime visus vaikus į jaunimo draugijas, kurių turime įvairių pasirinkimų. Ne vien dėl lietuviybės, bet ir patys jaunuoliai, dalyvaudami tose draugijose, išgyvena daug nuosirdaus džiaugsmo, tampa šviesesnio būdo ir polinkių, laimingesni.

SOVIETAI APIE ŽYDUS

Maskvos Novosti žinių agentūra yra išleidusi knygutę "Sovietijos žydai: faktai ir prasimanymai". Knygutė anglų ir prancūzų kalbomis veltui dalinama Montrealio Pasaulinės parodos Sovietų Sąjungos paviljono lankytojams, nors joje pažymėta, kad jos kaina esanti 15 kapeikų. Knygutė esant sudaryta iš oficialių šaltinių, statistinių davinių ir sovietinės spaudos.

Knygutės rašėjai nori atremti, kaip ten sakoma, paskutiniui laiku labai padaugėjusius kaltinimus, esą Sovietų Sąjungoje žydai yra persekiojami ir siaučias antisemitizmas. Įrodinėjama, kad carų laikais tikrai siautęs antisemitizmas ir buvę pogromai, bet visa tai išnykę po 1917 m. revoliucijos. Čia pat išvardinama visa eilė žydų, ypač prisidėjusių prie revoliucijos sukėlimo ir įtvirtinimo. Bet "užmirštas" paminėti Leonas Trockis, vienas svarbiausių revoliucijos kūrėjų.

1934 m. Tolimuose Rytuose netoli Kinijos sienos buvo įkurtas autonominis Birobidžano rajonas, į kurį persikėlė gyventi daug žydų ir kurie ten labai puikiai įsikūrę. Į užmetimą, kad Sovietų Sąjungoje žydai neturi savo spaudos atsakoma,

kad Birobidžane jie turi savo laikraštį, o Maskvoje einas žydų žurnalas "Sovetisch Heimland", į kurį rašą žydai iš visų Sovietijos kampų, tarp kitų ir iš Lietuvos. Čia pat išvardinama visa eilė pasižymėjusių žydų autorijų, tarp kitų lietuviškai skambančios pavardės, kaip Ioik Kipnis ir Aron Vergelis.

Į užmetimą, kad Sovietų Sąjungoje persekiojama religija, atsakoma, kad žydai turi bene šimtą sinagogų visame krašte, tarp kitų Vilniuje ir Rygoje. Pabaltijo valstybėse gyvena nuo 5 iki 9% žydų. Karui siaučiant žydai buvę evakuoti nuo artėjančių vokiečių į krašto gilumą, o dabar sugrįžę.

Žydai dalyvauja krašto valdyme ir būna išrinkami į vietinius ir visąsąjunginius organus. Štai, Aukščiausioje Taryboje kitų tarpe yra ir toks Kostas Glikas, Lenino vardo kolūkio pirmininkas iš Lietuvos. Į tai rašėjams reikėtų priminti, kad pavardė Glikas, be abejo yra žydiška, bet vardas Kostas tai jau ne, nebent jis savo žydišką vardą būtų "slietuvinės".

Į užmetimą, kad žydai Sovietijoje neturi savo mokyklų ir jokių organizacijų, atsakoma, kad jiems to ir nereikia. Esą,

jie taip asimiliavosi, kad jie savo vaikus leidžia į vietas rusiškas mokyklas, o Birobidžane tai turi ir žydiškų arba pusiau žydiškų mokyklų ir įvairių kursų pamokyti žydų kalbos. Savo tarpe tik nedidelis nuosimtis senesnio amžiaus žydų tesikalbą savo kalba. Birobidžane žydai turi net savo teatrą, ir išleidžią knygų. Baltijos valstybėse -- Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje maždaug nuo 7 iki 12% žydų vartoja savo kalbą.

Daug žydų pasižymėję paskutinio karo metu ir jiems pagerbti net gėvės pavadinamos jų vardais. Štai, Vilniuje esanti Ickaus Vitenbergo gatvė, kuris buvęs "antifašistinis herojus". (Ar daug kam teko girdėti apie toki "herojų"?).

Į užmetimą, kodėl žydai neišleidžiami išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos, atsakoma, kad jie išleidžiami, bet tik tokie kurie ten turi artimų giminių. Štai, nuo 1967 iki 1970 m. išvykusios net 57 šeimos (!). Daug žydų norėję išvykti į Izraelį, į savo naująją valstybę, bet ten buvę sunkiai išleidžiami "saugumo sumetimais", nes visą laiką buvęs karo pavojus ir Sovietų Sąjunga nenorėjusi statyti savo piliečių į aikštų pavojų. Dabar žydai į ten jau nesunkiai išleidžiami.

Į užmetimą, kad žydai be jokio nusikaltimo buvę nuteisti Leningrado byloje atsakoma, kad jie buvę suplanavę pagrobti sovietų lėktuvą ir su juo išvykti į užsienį, kas Leningrado teisme buvę aukščiausiais įrodyta.

Visi užmetimai, esą, daromi užsienių sionistų, fašistų ir kitų antisovietinių gaivalų, kurie nori tik pakenkti Sov. Sąjungai.

(ab)

JAUNIMO PAGEIDAVIMAI SPAUDAI

Vienas pačių aktualiausių klausimų, koks šiandien rūpi ryžtingai veikiančiai ir galvojančiai lietuvių visuomenei, beabejotės yra -- santykiai jaunimo su dabar esama mūsų spauda.

Tuo reikalu jau senokai rūpinamasi, bet kiekvienai naujai ateinantįjį metą ši problema padaro vis aštresnė. Mūsų pasididžiavimas, gausi toli nuo tėvynės sienų susikūrusi spauda, ar tinasi prie gresmingos krizės. Laikraščiai turi augti ir daryti pažangą, bet ne merdėti, kaip jau kartais mūsų praktikoje pasitaiko. Senųjų skaitytojų eilės trumpėja. Vieni miršta kiti pasidaro paliegiusiais ir nesugeba laikraščius skaityti. Reikalinga papildyti skaitytojų kadrus. O iš kur tuos skaitytojus gausi, jei jau jaunoji karta atvirai prisipažįsta, kad esamais laikraščiais nesidomi?

Ši problema reikalauja didelio plačiosios lietuvių visuomenės dėmesio. Jeigu nebūtų surastas šio klausimo geras sprendimas, neužtikintume daugelio dešimtmečių darbas, mūsų spaudos pionierių pasiaukojančios pastangos būtų paniekintos.

Daug uždavinių turėjo neseniai įvykęs jaunimo kongresas Chicagoje. Tuo tarpu gyvenama bendrais ir tenka pripažinti, miglotais išpūdžiais. Kokie bus rezultatai ir aplamai, ar mes pajusime sudėtų, jaunimo kongresą organizuojant pastangų žymesnius vaisius, parodys ateitis.

Žinoma, gerai, kad buvo skirtas vienas susirinkimas kongrese spaudos reikalams. Ironiškai skamba, kai paskaitai pranešimuose iš kongreso, jog šiuo reikalu susidomėjo negausus kongreso dalyvių skaičius. Atėjo pasiklausti ir pasikalbėti tik "suinteresuotieji", tik šokiuar kitu būdu artimesni spaudai asmenys.

Ir kalbėta tik bendrais posakiais, nieko naujo neteko išgirsti. Visi pripažįsta, kad padėtis sunkoka. Tai jau ir be kongreso buvo gerai žinoma. Bet kur šios negerovės gydymo priemonės? Jų nesimato.

Grandinėlės šokėjos: N. Mainelytė, R. Balytė, A. Jasinevičiūtė, S. Kazėnaitė ir D. Strimaitytė Hamburgio universiteto auditorijoje, dar prieš spektaklį. Vėliau tos visos vietos buvo užimtos publikos. J. Carlos nuotrauka

Spauda dabartiniu metu kaip bu-

labai nedaug.

Pajauninti mūsų spaudą be jokių abejonių reikia. Kas tai gali atlikti? Tik patį mūsų jaunąjį kartą tai padarys, jeigu eis į spaudą, jeigu parodys savo pasiryžimą ir norą nugalėti tuos sunkumus, kuriuos sutinka kiekvienas mūsų leidinys. Bet tik nelaukime, kad iš tolo žitūrdami jaunuoliai spaudai ką nors gero padarytų.

Tuo tarpu jaunoji karta gerai reiškiasi demonstracijose ir trumpalaikiuose žygiuose. Tie šaunūs blyksterėjimai, kruopščiam spaudos darbe toli gražu nepakankami. Vieno žaibiško žygio čia maža, čia reikalinga iš-tvermė, daugelį metų užtrunkanti iš-tvermė ir kietas pastovumas čia būtinas.

O svarbiausia nereikia leisti užgesti vyresniosios kartos įskiepytai idėjai, kad kiekvienas didelis ar mažas, o būtinai turi savo spaudai padėti gyvuoti. Tik tada neturėsime spaudos merdėjimo būklės, kuri neišvengiama, jeigu mūsų spauda nesulauks jaunosios kartos gilios meilės.

(N. Lietuva Nr. 2007)

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE

KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO - GRAZIOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS
VILOJE

'AUDRONĖ'

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Atidaroma vasarą, nuo BIRŽELIO 24 d. iki RUGSĖJO 15 d. ir jau DABAR priimami užsakymai.

Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ adresu: JANSONAS — AUDRONĖ, P. O. Box 424, OSTERVILLE, MASS. 02655. Tel. (Area 617) 428-8425.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS

Must have experience on cone automatic and be able to set-up and operate automatic screw machine. Excellent pay, and company paid fringe benefits. Apply

SWEDISH CRUCIBLE STEEL CO.

8525 Butler

Hamtramck, Mich.

An Equal Opportunity Employer

Ford

NEEDS JOURNEYMEN

- Electricians
- Pipefitters
- Millwrights
- General Welders
- Machine Repairmen

Must be a graduate of a bonafide apprenticeship program or show proof of 10 years experience.

Apply hourly Employment Office.

FORD MOTOR COMPANY

Michigan Casting Center

I-75 and Gibraltar Rd.

Flat Rock, Michigan

313-782-4481, Ext. 268

An Equal Opportunity Employer

(62-65)

Užburtas ratas

AURATĖ STATKUTĖ — DE ROSALES

(3)

Pražūt? To tai ne! Jis juos visus pamokys. Prišiemės lietuviybę, jis ją reformuos, sutvirtins, pastatys ant konkrečių amerikietiško pragmatizmo pagrindų. Šalin tėvų sentimentalizmas!

Ne viskas taip klojasi, kaip jaunystėje buvo galvota. Prasivėrė mažas plyšis į Lietuvą. Šarūnas metėsi jo link, kaip tamsiame urve paklydęs keliautojas, išvydęs tolimą dienos šviesos spindulį.

Kelionė į Lietuvą. Jis matė sargybą, suprato vergijos būklę, bet jam tai buvo antraeiliai dalykai. Jis visas buvo paskendęs savuose, vidiniuose išgyvenimuose. Eiti gatve kurioje kalbama lietuviškai. Įeiti į viešbutį, kurio patarnautojai ir jį kreipiasi lietuviškai. Sėdėti kavinėje, ir klausytis aplinkinių kalbų -- lietuviškų!

Vilniuje jis išbuvo dvi savaites. Jį pasitiko pusseserė Nijolė. Šarūno dėdė, tas kurs kadaise su tėvu plaukiodavo Nemune, buvo suimtas 45-tais metais -- dingo be žinios. Dėdienė su dukrele prieš kelis metus grįžo iš Sibiro. Dėdienė netrukus

mirė, pusseserė ištėkėjo. Kai Šarūnas lankėsi Vilniuje, ji laukė antro vaiko. Nijolės smulkus, išvargęs veidelis, mėlyni paakiai nesiderino su jos energinga, karštai patriotine kalba.

-- Jei gims berniukas, duosime jam Šarūno vardą. Toks vyriškas vardas: Šarūnas, karūnas.

Šarūnas prisiminė etruskų protėvį -- dievaitį tuo pačiu vardu: Charun. Vardas jam pasirodė dingas, siekias paslaptingos, tolimiausios senovės.

-- Iš anksto užsisakau įkūmus -- išdidžiai atsakė.

Kelionė į Lietuvą stipriai paveikė jo galvoseną. Jis pradėjo suprasti lietuviškos dvasios jėgą ir silpnę -- meilės jausmo jėgą ir silpnę. Tai, kas jam kadaise išrodė pigus sentimentalizmas, buvo giliausiose sielos klostuose išsiskynijusi meilė žemei, gamtai ir kraštui. Tai, kas jam kadaise išrodė tūščiavandžiavimas, buvo galingu tikėjimu persunktas credo.

Iš lėto, nedrąsiai, Šarūnas išmoko tarti lietuviškas credo žodžius.

Tikėjimas atneša ramybę. O laikas nesustoja. Praeina jaunystės audros, keliai be išeities, gilūs pėgyvenimai. Siela apimsta. Šarūnas apsižiūri, kad visi keliai jam yra atviri. Dabar jis lengvai galėtų pabėgti, bet... pabėgimas gali palaukti, laiko yra. Šiuo metu jam yra svarbiau išbandyti savo jėgas lietuviškoje rinkoje. Be to, lietuviybė yra jo laisva valia pasirinktas kelias.

Kažkur toli, pasąmonėje, vis tebėra mamos

obuoliniai blyneliai ir tetos kisielius. Kas ją supaisys, tą neįveikiamą gležnų moterėlių alchemiją!

Sušvelnėjusios akys slidinėjo nuo vienos eilutės prie kitos, Maironio žodžiai plėtėsi, gaubė, supo.

"... Tau puikūs pečių neapsupo šilkai, Tu proto netemdai gražybė, -- O tu tik viena širdies raktą radai Skaisčia savo skausmo gilybė!"

Tingūs pirštai pavertė dar vieną puslapį, netrukus užvertė knygą. Šarūnas pakilo, išėjo į "porčių".

Pievelėje žaidė pusantrų metų dukrelė. Trumpos rankytės iškėlusios į viršų, jas judino ir juokėsi. Žmona dainuojančiu balsu kartojo: "saulė virė, saulė virė". Vėl žibtelėjo amžinos, lietuviškos, žmogiškos saulės motinėlės veidas.

-- I bet you ji verda kisielių! -- smagiai sušuko Šarūnas.

Jis pliaukštelėjo rankomis ir ištiesė dešinę ranką, delnu į viršų:

-- O mėnesėlis kepė blynelius!

Žmona nusišypsojo ir atsigrižusi į vaiką, ryškiai skanduodama eiles, tęsė: "mėnesėlis kkephe". Amerikoje augusios žmonos lūposeriebalsiai skambėjo lyg lengvi sprogimai, tačiau dainos žodžiai nesikeitė.

Puerto Azul, Venezuela

GYVENIMAS TARP DVIEJŲ KULTŪRŲ

PETRAS VERŠELIS, Vokietija

Petras Veršelis

Atvirkščiai visi gyvenamojo krašto ypatingi bruožai priklauso jo kultūrai.

Yra daug bendrų vakarietiškos kultūros bruožų, kurie lietuvių tautoje ir taip pat pas daugumą kitų tautų randasi. Vienas iš jų yra modernėjanti aplinka. Todėl reikia atkreipti dėmesį, kad šiandien mokėti joti arkliu, pauti dalgiu žolę ar skaldyti malkas nebėra lietuviui būtinas dalykas. Atvirkščiai ilgi jaunųjų plaukai, mašinų vairavimas ar magnetofono nusavybė nėra kokia nors gyvenamojo krašto įtaka. Tai yra arba paprastą žangą arba laikinas mados dalykas, kuris bendras visame vakarų kultūros pasaulyje. Ir jei šiandien Lietuva nebūtų "išlaisvinta" nuo turto, tikriausia jos gyventojų gerbūvis nesiskirtų daug nuo Vokietijos ar Anglijos žmonių materialinio lygio.

Visi jaunuoliai, kurie yra susipažinę su lietuviškąja kultūra -- kitoji jiems automatiškai turėtų būti žinoma --, kada nors atsiranda kryžkelėje. Visi kada nors turi apsispręsti, kaip galvoti ir elgtis ateityje. Yra trys galimybės. Jų pirmoji yra nutraukti visus ryšius su lietuvišku pasauliu, užmiršti visa, kas žinota apie Lietuvą ir jos kultūrą, tapti ne vienas gyvenamojo krašto gyventojų ar piliečių, bet ir pereiti į jo tautą, išduodant savąją. Antra galimybė yra užsidaryti lietuviškume ir nekreipti dėmesio į visą pasaulį aplink save. Gi trečioji yra sintezė tarp abiejų kultūrų.

Pirmoji galimybė -- tiksliai gyvenamojo krašto kultūros pasirinkimas -- yra lengviausia, todėl ji labiausiai gundo jaunimą, ir todėl labai daug jaunųjų ją pasirenka, bet ir dalis vyresniųjų eina tuo keliu. Ji yra gundanti ir lengva todėl, kad atsikratoma dalies naštos -- priklausymo keliom kultūrom. Bet ji yra labai smerktina, nes tai yra savo tautos išdavimas. Kai tautiečiai Tėvynėje save susidegina, tautiečiai išeivijoje diplomatiniais žygiais bando Lietuvos padėti pagerinti, tie atsiskėliai visa tuo net nebesidomi. Toliau šios galimybės pasirinkimas yra ir pavojingas ir net juokingas: lietuvis ateina pas svetimą tautą ir pradeda aiškinti, kad jis vokietis. ang-

las, kolumbietis ar kanadietis. Gal net nemokėdamas tobulai kalbos, jau visai neanalizuojant papročių pažinimo. Svetimtaučiai šį išdaviką arba visai neišleis į savo tarpą, bijodami, kad priešėkančios progos neišduotų savo naujos tautos, arba priims tik su pašaipą. Gi lietuviai bus tuo asmenimi giliai nusivylę ir jį smerks. Jie liūdės, kad jis, išduodamas lietuvių tautą, visus savo intelektualinius pajėgumus, visus savo dvasinius turtus išnešė iš lietuviškosios kultūros ribų.

Antra galimybė -- ribojimasis lietuviškąja kultūra -- jaunimui praktiškai yra neįmanoma. Negali žmogus uždaryti akis ir ausis ir neigti visišką kontaktą su aplinka. Be abejo, vienas kitas vyresnio amžiaus žmogus, gyvenęs didelėje lietuvių kolonijoje, gal tai ištengia. Bet kaip jaunas žmogus tai turėtų padaryti. Aš to negaliu išsivaizduoti.

Trečioji galimybė, kaip minėta, būtų abiejų kultūrų suderinimas. Tai yra labai sunku, nes reikia įgyventi vienu metu du gyvenimus, lietuviškąjį ir gyvenamojo krašto. Esant su lietuviu, išsijungianti pilnai į lietuviškąjį gyvenimą, bendraujant su svetimtaučiais mokama elgtis taip kaip ir jie. Dainuojamos jų dainos ir t.t. ir vis dėl to neslepia savo tikroji tautybė. Kiekviena galimybė svetimtaučių tarpe išnaudojama juos supažindinti su Lietuva, jos nelaiminga dabartine padėtimi, su jos kultūra, dainom, šokiais, menu ir pan. Šita abiejų kultūrų sintezė yra geriausia galimybė. Jaunulis, kuris stovi kryžkelėje tarp dviejų kultūrų, ją pasirinkdamas, padaro labai gerą sprendimą. Jis pasirenka ištikimybę savai tautai, pripažinimą svetimųjų tarpe, gerą sąžinę, daug asmeniškų gražių valandų, bet jis pasirenka ir kovą už savo tautos ir kovą už gyvenamojo krašto interesus.

Jei visi lietuviai jaunuoliai apsispręstų eiti šiuo trečiuoju keliu, aš manau, mūsų nutautimas galėtų būti labai stipriai sustabdytas. Todėl, jeigu kas nors bandytų jaunuoliui, stovinčiam kultūrų kryžkelyje, apsispręsti, jis tėsiojo jam eiti trečiuoju keliu -- su lietuvių ir gyvenamojo krašto kultūromis bendrai.

Dail. Juozas Bagdonas prie savo kūrinių.

JUOZAS BAGDONAS JUBILIEJINĖS PARODOS PROGA

Jonas Rūtenis

Būsimosios, jubiliejinės, parodos proga galima būtų kalbėti sieksinėm datom, ir jų parašėse pristatyti jubilatą ir jo drobes.

Ši kartą, sąmoningai tai apeinant, pasirinktas kitoks pristatymas. Užsimota nupiešti dail. Juozas Bagdonas asmens ir talento žodinių portretų.

Medžiagos tokiu portretui nestinga, nes šešiasdešimt metų amžiaus ir keturiasdešimt metų patyrimas mene, įgalina išsakyti visas portretines plonybes.

Pirmą kartą sutiktas dail. Juozas Bagdonas, niekuo neužimponuos. Jo paprasta, bet išlaikyta laikysena ir žemaitiškas santūrumas greičiau išsąuks, kad pats daugiau apie savo išsipasakosi, nei iš jo ką, ar apie jį ką nors sužinosi. Kai stabtelsi ir nebekalbėsi jis žvilgters, ir su didele paskatinančia įtaka, netares žodžio, lyg klaus: "Ar tai jau viskas?... Ir tik tiek?"...

Pasakojimo ar pasipasakojimo nei užgirs, nei paneigs ir garantuotai nekomentuos.

Kitame panašiam susitikime dail. J.B. jau ras kiek šiltesnį, ypač jei pirmajame susitikime kuo nors jį sudominai, nors apie tai jis nei žodeliu neužsimins.

Žemaitiškas nuosirdu mas su vis dar slepiamu atvirumu ims ryškėti palaiptui. Jei jo atmintin įstrigai kokia nors jam miela, širdiguodžiančia, dėmesio verta dorybė -- draugystė taps intymes-

nė. Visada bus atviresnis ir nuosirdesnis žmogui, kuris kaip nors ir kur nors juda, daro, kuria, ieško, sielojasi, ryžtasi, pasiruošęs kitam padėti ar pasitarnauti.

Priešingai -- liks žemaitiškai užduras ir santūrus jei ir skambėsi, bet esmėje daugiau tuščiažodžiausi...

Toks jo nusiteikimas pastebimas tuoj pat, nieko, kaip kad sakoma, neviniuojant į pakulas. Tas rodo, kad jo prigimtis nepakelia statiškumo, o ypač tuščiažodžiavimo. Tuo netvirtinama, kad dail. J.B. yra kažin koks asketiškas paradoksas, o ne -- tuščiažodinis, atmiestą humoru, jis labai šiltai priima, nes ir pats yra santūriai žemaitiškai kandus ir pamaiškas.

Mėgsta žmogų gyvą, nes pats visą savo gyvenimą gyvas, judrus ir visada pasiruošęs būti ten kur yra reikalingas. Menininko, o ypač dailininko profesija dažnai žmogų uždaro -- dail. J.B. priešingai tam -- atviras nors nebūtinai jo profesinėje srityje.

Jis toks visuomenininkas, toks bendruomenininkas ir toks nuosirdžiai ištikimas savo ištikinimams. Tokį dail. J.B. lietuviškoji visuomenė sutinka, mato ir, žinoma džiaugiasi.

Savo povyza jis visada galantiškas ir ypač palaiptas jo igimtas sugebėjimas išsiderinti prie esamų sąlygų, aplinkos ir nuotaikos. Tuo žmogus atsistoja aukščiau ir tuo pačiu ir kitus pakelia.

Apie keturiasdešimt metų darbas, su visomis datomis, nukrypimais, bandymais, patyrimais, parodom ir premijom galima būtų ištęsti taip pat į didžias uolektines drobes...

Pasikliauta sustoti prie dabarties, tarytum, viso sintezės ir neme luotai, žodiniai, išsakyti jo talento portretines detales.

Būdingiausias dail. J.B. bruožas jo abs traktuose, tai TAPYBA, pilna to žodžio prasme.

Banaičio opera plokštelėse

Chicagos Lietuvių Opera išleidžia savo pirmąsias plokšteles. Šešiolikos metų veikloje mūsų Opera pastatė daugpa saulinio garso kompozitorių operų ir tris lietuviškas operas. Ir viena iš jų, tikšipavasari pastatyta, yra "Jūratė ir Kastytis".

Banaitis -- mūsų kompozitorius, kuris lietuvių tautai atidavė visą savo gyvenimą su savo kūryba sukurdamas daugpukios muzikos bei dainų ir harmonizuodamas mūsų liaudies dainas, yra mūsų se pamiltas ir itin nuosirdžiai vertinamas. Jo pirmoji ir paskutinioji opera susilaukė didelio mūsų visuomenės susidomėjimo. Keturiems operos spektakliams pritrūko bilietų! Kas atidžiai klausėsi jo muzikos, tas labai ryškiai galėjo pastebėti, kad jo operoje yra daug gilių ir lietuviškie lai artimos muzikos, kuri kitur nesutinkama.

"Jūratės ir Kastyčio" opera, susidarius palankioms sąlygoms, buvo specialiai įrekiorduota profesinėje rekordavimo studijoje, taigi, ne spektaklių metu, kur būna daug triukšmo ir pašalinių garsų. Rekordavimas yra pilnai pasisekęs. "Jūratė ir Kastytis" į plokšteles idirigavo maestro Aleksandras Kuciūnas. Jūratės partiją įdainavo sol. Danutė Stan kaitytė, Kastyčio -- sol. Stasys Baras, Rūtelės -- Margarita Momkienė, Motinos partiją atliko sol. Aldona Stempužienė, ir, savaime aišku, žvejų ir undinių choras įdainavo Operos choras. Grojo pilnas simfoninis orkestras.

Šiuo metu vyksta paruošiamieji darbai prieš atiduodant plokšteles gaminti RCA firmai Indianapolis. Bus trys plokštelės. Rudenį "Jūratės ir Kastyčio" operos plokštelės jau pasirodys rinkoje.

Chicagos Lietuvių Opera, tikėdama, kad mūsų visuomenė pritars, drįso šias plokšteles, pasiskolinusi pinigų iš Standard Federal Savings & Loan Assn. prezidento Justino Mackevičiaus Jr., išleisti. Tai bus pirmoji mūsų Operos vieneto plokštelė visame Vakarų laisvajame pasaulyje. Tie, kurie gyvena toliau ir kituose kraštuose, ir daug girdėjo bei skaitė apie mūsų Operą, dabar galės ją girdėti plokštelėse. (vr)

Jis su dideliu etiketu, bet be manieros ir pagalbos iš, taip vadinamos, dail. virtuvės išsako savo vidujines žemaitiškas paslaptis.

Jas išsako pirmuoju asmeniu, be užkulisių, su gaivalinga talento doze. Jo vidujinių gelmių paslaptys klauso užmanymo ir jo dailininko rankos. Darbuose nėra dirbtinumo, ypač dabar taip madingo, kaip vadina, pasamoninio atsiktiktinumo (Nukelta į 6 psl.)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED SET UP MEN

Experienced in setting tools of type used in cold extrusion presses. Must be able to set up work from Blue Prints & Close Tolerance.

For day and afternoon shift.

Please do not apply unless experienced. Attractive rates and benefits. Apply in person.

Mr. Art Lenhard

National Extruded Metal Products Co.
(Nempco)

9260 General Dr., Plymouth, Michigan
313-455-3700

(65-68)

DETROITO ŽURNALISTŲ POPIETĖ

Žurnalistų popietė rugpiūčio 13 d. S. ir A. Vasiulių vasarvietėje gerai pavyko. Į ją atvyko ne tik Detroito žurnalistai su šeimomis, bet joje turėjome svečių iš tolimesnių vietų: dalyvavo LŽS-gos pirm. kun. Juozas Vaišnys, S.J. iš Chicagos, Pranas Turūta su dukrele Egle iš Grand Rapids, Marija ir Balys Gražuliai iš Flint.

Popietė atidarė Detroito skyriaus pirmininkas Vladas Selenis. Diskusijoms "Spauda ir jaunimas" pravedė pakvietė: kun. Juozą Vaišnį S.J., Vytautą Alantą, Robertą Selenį ir sekretoriautį Alfonsą Žiedą. Prieš pradėdant diskusijas poetė Marija Sims paskaitė savo sukurta eilėraštį. Pradedant diskusijas pirmas kalbėjo rašytojas - žurnalistas Vytautas Alantas. Jis savo kalboje paminėjo, kad spaudos ir jaunimo klausimas buvo svar-

bus visą laiką, ne tik čia Amerikoje. Jis buvo svarbus ir Lietuvoje. Neaiški ir to paties jaunimo apimtis: vieni jį laiko 18 metų, kiti -- 30 metų. Lietuvoje būdami gimnazistais ir mes neskaityme spaudos, bet rašėme ir leidome gimnazijoje savo laikraštį.

Geriausius laikraščius ir knygų laikotarpius tenka laikyti "Aušros" laikais, kai visi laikraščiai ir knygos buvo spausdinama Prūsijoje ir slapiai per sieną gabenami į Lietuvą. Tada visi skaitė. Gyvendami vakarų Vokietijoje mes irgi visi skaitėme ir knygas ir laikraščius. Amerikoje jaunimas neskaityti lietuviškos spaudos, nes nesidomi lietuviškais reikalais. Jiems lietuvių kalba yra sunki ir mažai suprantama. O jei kuris jaunuolis ir yra paruošiamas, tai nuėina į anglišką spaudą.

Jis baigė savo žodį viltimi, kad lietuvių spauda dar nemirs.

Po Vytauto Alanto kalbos jaunus žurnalistas Robertas Selenis skaitė, kiek pertvarkytą, tą pačią paskaitą kurią skaitė ir jaunimo kongrese "Kodėl ir kokia jaunimui spauda reikalinga". Jo pasakymu, jaunimas nemėgsta ilgų straipsnių ir jų neskaityti. Trumpi aprašymai jų veiklos kaip kad sporto, vakarėlių, demonstracijų ir panašiai yra mėgstami ir jaunimas juos skaito. Reikia talpinti jaunimo nuotraukas ir po jomis būtinai dėti vardus ir pavardes. Be pavadėdžių nuotraukos neturi tokios reikšmės, kaip, kad su vardais ir pavardėmis.

Po jo paskaitos buvo tęsiamos diskusijos į kurias įsijungė: Vytautas Alantas, Jonas Gaižutis, Alfonsas Žiedas, Marija Sims, Balys Gražulis, Vladas Mingėla ir kiti.

Žodį tarė ir LŽS-gos pirmininkas kun. Juozas Vaišnys S.J., popietės dalyvius centro valdybos vardu pasveikindamas ir padėkodamas Detroito skyriui už gražią jo veiklą ir gerų ryšių su centru palaikymą.

Jis pailėtė ir jaunimą, pažymėdamas, kad jaunimas mėgsta daugiau rašyti poeziją, o ne prozą, nes lengviau. Dabar poezija tiek sumoderninta, kad sunku ir suprasti ką ten norima pasakyti. Vėliau jis kalbėjo apie LŽS-gos įsteigtą jauniems žurnalistams paruošti Petro Daužvardžio fondą ir Chicagoje veikiančius žurnalistų kursus.

Baigdamas visus užkvietė dalyvauti spaudos - radijo dienoje rugsėjo 16-17 d. Tabor Farmoje ir žurnalistų rašytojo Vytauto

Alanto pagerbime spalio 1 d. Chicagoje. Popietės pirmoji dalis užbaigta Kunigundos Kodatienės skaitomu eilėraščiu "Sušvis mums aušra".

Pirmąjį daliai pasibaigus p. p. Vasiulių vasarvietės kieme, žaliuojančių medžių pavėsyje turėjome bendrus pietus. Pietų metu irgi neteko nuobodžiauti. Poetės Marija Sims, Kunigunda Kodatienė ir Alfonsas Žiedas padėklamavo eilėraščius.

Vytautas Alantas, Vincas Tamošiūnas, Pranas Turūta pietų metu pasakytame žodyje gražiai atsiliepė apie Detroito žurnalistus ir jų vadovą Vladą Selenį.

Kad taip linksmai ir jaukiai praleidome šią žurnalistų popietę daugiausia tenka dėkoti žurnalistų skyriaus pirmininkui Vladui Seleniui ir gerosioms mūsų šeiminkėms Bronėi Selenienei ir Elenai Žiedienei. Didžiausia padėka tai vasarvietės šeiminkėms, Sofijai ir Adolfui Vasiuliams, kurie, Vlodo Selenio pasakymu šią vietą žurnalistams davė veltui.

● STASIO BUTKAUS ŠAULIŲ KUOPOS moterų sekcija rugpiūčio 27 d. 1 val. Sofijos ir Adolfo Vasiulių vasarvietėje rengia išvyką - gegužinę. Gegužinėje dalyvauja kuopos nariai ir jų šeimos. Visi kiti tik su pakvietais. Vykančios į gegužinę šeimos maisto produktais apsirūpina pačios. Viengungiai bus vaišinami šaulių moterų. Gegužinėje turėsime ir meninę programą.

Trys tūtininkai uždega laužą Wasagos stovyklavietėje. Iš kairės N. Kersnauskaitė, P. Butėnas ir V. Staškus.

V. Bacevičiaus nuotrauka

PASAULIO LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IR ARCHTEKTŲ SAJUNGOS 1972 M. SUVAŽIAVIMO DARBOTVARKĖ

WASHINGTON, D. C. TWIN BRIDGES MARRIOTT HOTEL, US 1 & I-95

Šeštadienis — spalio mėn. 7 d.
(Dienos pirmininkas dr. S. Matas)

- 9:00-11:00 Registracija.
- 9:30-10:45 PLIAS-ALIAS paruošiamasis posėdis.
- 11:00-13:00 Atidaromasis posėdis, techninių darbų parodos atidarymas.
- 13:00-14:00 Pietų pertrauką — dail. A. Galdiko meno parodos atidarymas.
- 14:00-16:00 Mokslinės paskaitos — vadovas dr. K. Čempė.
 1. "Kiekybiniai ir kokybiniai informacijos matai" dr. P. Zundė;
 2. "Lietuvis architektas išeivijoje" arch. E. Arbas;
 3. "Lietuvis inžinierius tarptautinėje tarnyboje" — inž. V. Šliūpas / A. Lukas.
- 16:00-18:00 Bendras darbo posėdis, skyrių pranešimai, T. Ž. ir Ū. S. C. pranešimai, pasiūlymai ir sumanymai, CV rinkimai.
- 19:30- 1:00 Banketas, koncertas, premijų įteikimas, šokiai.

Sekmadienis — spalio mėn. 8 d.
(Dienos pirmininkė Ž. Brinkienė)

- 9:00-10:00 Pamaldos Amerikos tautinėje šventovėje.
- 10:00-10:30 Šventovės apžiūrėjimas.
- 11:00-13:00 Priėmimas pas žymiąją lietuvių architektų firmą — Zubkus & Assoc.
- 13:00-16:00 Washington'o miesto apžiūrėjimas — ekskursija.
- 16:00-16:40 Mokslinė paskaita — "Naujausi Marso tyrinėjimai atlikti su Mariner-9" dr. A. Kliorė.
- 16:40-18:00 Simpoziumas "PLIAS organizacijos esmė ir kryptis ir jos vaidmuo organizuoto lietuvių profesionalo gyvenime". Organizatorius ir pravedėjas: inž. D. Šatas.
- 18:00-18:30 Rezoliucijos ir užduotys.
- 19:00-21:30 Nepriklausomos Lietuvos Atstovybės priėmimas.

Pirmadienis — spalio mėn. 9 d.

- 9:00-10:00 Darbo posėdis tarp išeinančios ir naujosios Centro Valdybos.
- 10:00-13:00 Posėdis 1973 m. Mokslo ir Kūrybos simpoziumo reikalu tarp PLIAS, LB-CV, ir kitų mokslinių, kultūrinių, bei akademinų organizacijų.

● "ŠVYTURIO" JŲRŲ ŠAULIŲ KUOPA rugpiūčio 27 d. Kodačių vasarvietėje atliks prizinį šaudymą ir tuo pačiu atsisveikinimą su Kodačiais, kurie šią vasarvietę pardavė ir nuolatiniam apsigyvenimui išvyks į Floridą. Šaudymo pradžia 8:30 ryto. Po šaudymo 3 val. bendri pietūs. Visuomenė ir jaunimas kviečiamas tą sekmadienį praleisti Kodačių vasarvietėje ir pabendrauti su jūrų šauliais.

"Švyturio" jūrų šaulių kuopos šauliai rugsėjo 9-10 d.d. vyks į Torontą dalyvauti Baltijos jūrų šaulių kuopos vėliavos pašventinimo šventėje.

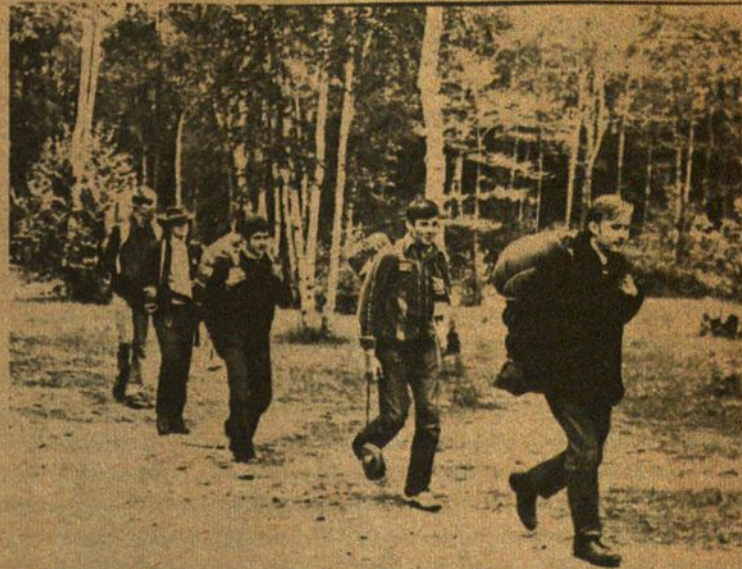
● DR. VYTAUTAS BAUKYS su kitu dantų gydytoju atidarė kabinėtą Detroito 5455 West Vernor, tel. 825-1572

Dr. Vytautas Bauks praėjusį pavasarį baigė odontologiją, įsigydamas daktaro laipsnį, o šiais metais išlaikė Michigano valstijos egzaminus ir gavo teisę verstis praktika.

Dr. Vytautas Bauks nuo jaunų dienų aktyvus skautas -- pradėdamas vilkiuku iki skauto akademiko. Baltijos tunte ėjo įvairias pareigas nuo paskildininko iki adjutanto. Taip pat jis yra aktyvus sporto klubo "Kovas" narys.

● KAZIMIERAS NAUSĖDA rugpiūčio 15 d. atšventė 86 savo gimtadienį. Kazimieras nausėda būdamas jaunesnis bendra darbiavo lietuviškoje spaudoje parašydamas apie Detroito lietuvių veiklą.

A. Grinius

Clevelando skautų vyčių Mindaugo draugovės skautai kandidatai R. Belsinkas, S. Laurinaitis, J. Ežerskis, D. Pažemis ir J. Navickas Kanados miškuose atlikę 45 mylių žygį.

V. Bacevičiaus nuotrauka

Clevelando Kęstučio draugovės skautukai stovyklavę Wasagoje. Vadovaujami sk. vyčio G. Puškoriaus ir R. Staškaus iškyloje padarė 7 mylias per 5 valandas.

V. Bacevičiaus nuotrauka

CLEVELANDO SKAUCIŲ IR SKAUTŲ IŠVYKA

Tur būt nieko nėra blogiausio stovykloje kaip lietus ir šaltesnis oras. Bet taip tikrumoje nėra. Skautai daug nekreipia dėmesio į orą. Jie nesiskundžia. Jie visad su gera nuotaika.

Stovyklaujame Tėvų Pranciškonų vasarvietėje Wasagoje, Canadoje. Iš Clevelando čia esame apie 80. Namukuose yra erdvu ir sausa, salė didelė ir talpi tad ir blogiausiam orui esant — vis yra neblogos patalpos. Visur smėlynai ir pūšys. Greit viskas pradžiūsta. Aikštelėse sportuoti vietos pakanka visiems.

Stovyklos vadovybė sudaro: viršininkai s. N. Kersnauskaitė ir ps. A. Simantis. Komendantai sk. sl. J. Ignatavičiūtė ir sk. vyt. G. Taoras. Svečiai — vadovai su patyrimais. Skn. v. s.

Šenbergai ir s. V. Bacevičius su foto laboratorija, kur jaunimas susipažįsta su foto darbais. Visa stovyklos dvasia yra "Pilėno" tunto tunt. ps. V. Staškus. Dvasiniai aprūpina Tėvas R. Šakalys, OFM. Vyriausia virtuvės šeiminkė B. Pažemienė.

"Pilėno" tunto skautai darė žygius ir iškylas. Patys jauniausieji vilkiukai nužygiavo 7 mylias. Tik jau grįžtant stovykloje prie vartų du suklūpo...

V. Ba.
Wasaga, Ont.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

Clevelando Vytauto draugovės skautai, stovyklaudami Wasagoje, padarė 20 mylių žygį.

V. Bacevičiaus nuotrauka

NORINTIEMS VYKTI Į 40-JI EUCHARISTINĮ KONGRESĄ

MELBOURNE — AUSTRALIJOJE, 1973 m. kovo 18-25 d. ruošiamos dvi kelionės.

I-ji aplink pasaulį, kartu su vysk. V. Brizgiu. Išvykstame vasario 2 d., grįžtama kovo 11 d.

Programoje: Roma, Graikija, Etiopia, Kenya, Pietų Afrika, Mauricijaus sala, Australija, Prancūzų Polinėzija, Hawaii.

Orlaivių bilietas, visur I-os klasės viešbučiai po du kambarį, kasdien du valgiai, tik Melbourne ir Hawaii bus duodami tik pilni pusryčiai, transportai, išvykos (sightseeings), priedai už patarnavimus: kaina \$3,069, kuri visiems sumąžėtų atsiradus pakankamam keleivių skaičiui ir tiems, kurie Melbourne norės gyventi atskirai.

II-ji išvyksta vasario 15 d., grįžta kovo 11 d.

Programoje: Hawaii, Australija, Naujoji Zelandija. Orlaivių bilietas, I-os klasės viešbučiai po du kambarį, visur pusryčiai, demi-pensjonas Camberra ir Sydney, visi valgiai Naujoje Zelandijoje, transportai, išvykos (sightseeings), priedai už patarnavimus: kaina \$1,839.

Abiejų grupių keleiviai užsimokės dar po \$30 registracijos Kongrese.

Į abi grupes registruotis ar prašyti informacijų ne vėliau rugsėjo 15 dienos. Rašyti adresu:

CATHINTOURS, Inc.
109 N. Dearborn
Chicago, Ill. 60602

I am interested in the 40th Eucharistic Congress. Please, send me detailed informations on Tour I..... Tour II.....

(please, tipe or print)

Name:

Address:

City State Zip Code.....

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIKAS & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

DIRVAI PAREMTI GEGUŽINĖ

Šį sekmadienį maloniai praleisite laiką prie ežero, atsilankę į ALT S-gos Clevelando skyriaus gegužinę Dirvai paremti.

Gegužinė įvyks šį sekmadienį, rugpiūčio 27 d., 2 val. p. p. Naujosios parapijos rajone, prie Erie ežero, Canterbury, Iandseer ir Windward gatvių klubo parke. Įėjimas iš Canterbury gatvės.

Bus gėrimų, šiltų ir šaltų užkandų. Blogam orui esant yra pastatas, kuriame bus galima susirinkti.

Visi Clevelando ir apylinkės lietuviai maloniai kviečiami į šią paskutiniąją šio sezono gegužinę.

• Vyčių seimo proga Ohio gubernatorius J. Gilligan išleido proklamaciją, šią savaitę skelbdamas Lietuvos Vyčių savaitę Ohio valstijoje.

ALT CLEVELANDO SKYRIAUS ŽINIOS

Žuvusiųjų pagerbimas: Sekmadienį, rugpiūčio 27 d., 12 val. ALT Clevelando skyrius ir Lietuvos Vyčių seimas padės vainiką lietuvių kultūriniam darželyje pagerbiant tuos tris vyrus, kurie šią vasarą susidegino už Lietuvos laisvę. Visi Clevelando ir apylinkių lietuviai prašomi dalyvauti.

Politinis filmas: Sekmadienį, spalio 1 d., 12 val. ALT Clevelando skyrius rodyt filmą anglų kalba "No Substitute for Victory", kuri pristato labai daug dokumentacijos kodėl JAV nelaimėjo karo Korėjoje bei Vietname. Filmas, kuris truks apie vieną valandą, bus rodomas Šv. Jurgio liet. parap. salėje. Įėjimas laisvas.

Pareiškimai JAV Kongresui: š. m. birželio mėn. 1 d.

LIETUVOS VYČIŲ SEIMAS

1972 m. rugpiūčio mėn. 23-27 dienomis

Hollenden House viešbutyje,
East 6th ir Superior Ave., Cleveland, Ohio

Visi maloniai kviečiami dalyvauti visuose Seimo parengimuose bei posėdžiuose.

Čiurlionio ansamblio koncertas

penktadienį, rugpiūčio 25 d., 8:30 v. v.
Bilietai — \$3.75.

Pusiau formalus šokių vakaras

grojant Eddie Platt and His Orchestra,
šeštadienį, 9 val. vak.
Bilietai — \$3.75.

Seimo užbaigiamasis banketas

sekmadienį, 2 val. p. p.
Bilietai — \$10.00.

Bilietai gaunami p. Gaidžiūnų krautuvėje "Patria", 794 East 185 g-vė ir Samas brangenybių krautuvėje, 821 E. 185 g-vė.

Medžio šaknų skulptūrų paroda

Pr. Baltuonio iš Montreal, Canada. Tame pačiame Hollenden House viešbutyje, atsidaro penktadienį, 7 val. vak., baigiasi sekmadienį, 6 val. vak. Įėjimas laisvas.

Clevelando Vyčių 25-ji kuopa

ŠI SEKMADIENI...

Rugpiūčio 27 d., sekmadienį, 2 val. p.p.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Clevelando skyrius rengia

GEGUŽINĖ

Naujosios parapijos rajone Canterbury, Landseer ir Windward gatvių klubo parke, prie Erie ežero kranto. Įėjimas iš Canterbury gatvės galo.

Clevelando ir apylinkės lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti.

Gegužinės šeimininkas p. Alb. Karsokas.

Gegužinės pelnas skiriamas DIRVAI paremti

ALT skyriaus rengtos demonstracijos dėl įvykių pavergtoje Lietuvoje rezolucijos buvo patalpintos Congressional Record sekančiai: Senate — birželio 20 d., puslapis S9779, kurią įnešė senat. Robert Taft. Atstovų Rūmuose — liepos 18 d., puslapis E6855, kurią patalpino kongresmanas William E. Minshall (0-23). Kongr. Minshall taip pat pasakė gražią kalbą.

LIETUVIAI TELEVIZIJOJE

Šį šeštadienį, rugpiūčio 26 d., 1:30 v. p. p. televizijos programoje (WKYC TV 3) "We who built America" dr. Thomas Campbell pristatys lietuvių, latvių, estų, graikų ir libaniečių kultūrinį, politinį ir ekonominį įnašą į Amerikos gyvenimą. Lietuvius programoje atstovaus inž. R. Kudukis. Taip pat programoje pasirodys Grandinėlės šokėjai.

• Skautės židinių turės stalą su liet. liaudies išdirbiniais vyčių seimo patalpose prie Pr. Baltuonio meno parodos, Hollenden House viešbutyje, Superior Ave. ir E. 6th St.

• Pr. Baltuonio medžio šaknų skulptūrų paroda bus atdara: penktadienį nuo 7 val. vak. iki 11 val. vak.,

šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 11 val. vak. ir sekmadienį nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

• Sekmadienio šv. Mišias šv. Jurgio bažnyčioje laikys kun. Albert Contons, iš Brighton, Mass., vyčių sąjungos dvasios vadas. Giedos Čiurlionio Ansambelis, vad. muz. Alf. Mikulskiui. Pamaldų metu į vyčių 4-jį laipsnį bus pakelti keturi vyčiai. Iš Clevelando bus vienas, Eugenijus Kunsitis. Po šv. Mišių visi kviečiami važiuoti į liet. kultūrinis darželiu, kur Vyčiai ir ALT Clevelando skyrius padės vainiką už žustančius lietuvių kovojant dėl Lietuvos laisvės atgavimo.

• Veronika Nagevičienė praneša, kad jos naujas adresas yra: 4430 Center St., Willoughby, Ohio 44094. Tel. 946-1159.

• Išnuomojamas kambarys vyriui ar moteriai. 7306 Hecker Ave. Tel. 391-4761. (65-66)

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

RUGPIŪČIO 23 - 27 D.D.
Vyčių Seimas.

RUGPIŪČIO 27 D. ALTS-gos Clevelando skyriaus gegužinė.

RUGSEJO 16 D. Tautos Šventės minėjimas ir vaidinimas "Antrasis kaimas". Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

SPALIO 1 D. 12 val. Šv. Jurgio salėje, politinio filmo demonstravimas. Rodo ALT skyrius.

SPALIO 7 D. Ketvirtasis abiturientų pristatymo balius.

SPALIO 14 D. Chicago Lietuvos Operos iškiliųjų solistų (D. Stankaitytės, A. Stempužienės, S. Baro ir kt.) koncertas. Rengia LB Ohio apygarda.

SPALIO 22 d. Birutininkų parengimas.

LAPKRIČIO 4 D. LVS Ramovė ir Lietuvių Bendruomenė rengia Kariuomenės šventės minėjimą - koncertą.

LAPKRIČIO 18 D. Lietuvių Diena. Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

VASARIO 11 D. Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimas. Rengia ALT skyrius.

PRIE ERIE EŽERO

1972 M. Š. AMERIKOS LIETUVIŲ LENGVOSIOS ATLETIKOS PIRMENYBĖS

1972 m. š. Amerikos Lietuvių Vyrų, Moterų ir Jaunių A (16-18 m. imtinai) Lengvosios Atletikos Pirmenybės įvyks šeštadienį, rugsėjo 9 d., Cuyahoga Community College stadione, 2900 Community College Ave., Cleveland, Ohio. Pradžią 12:00 val.

SALFAS S-gos Centro Valdybos pavedimu varžybas vykdė Clevelando LSK žaibas. Pirmenybės vyks XXI-jų LSK žaibo Tradicinių Kviestinių lengvosios atletikos rungtynių rėmuose, kur šalia aukščiau paminėtų klasių varžybos bus prarastos ir visoms jaunių ir mergaičių prieauglio klasioms: B (14-15 m.), C (12-13 m.) ir D (žemiau 12 m.).

Š. Amerikos lietuvių vyrų, moterų ir jaunių A pirmenybės turėjo būti išvestos iš pabaltiečių pirmenybių š. m. liepos 29-30 d. Toronte, tačiau dėl palyginus negausaus dalyvių skaičiaus to nebuvo padaryta.

Moterų programa: 100, 200 m, 400 m, 800 m, 80 yd. kliūtis, į tolį, į aukštį, rutulys (4 kilo), diskas, ietis ir 4x100 m estafetė.

Vyrų ir jaunių A programa: 100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 1500 m, 110 m kliūtis, į tolį, į aukštį, trišuolis, rutulys (16 lb. vyrams, 12 lb. jauniams), diskas (college vyrams, high school jauniams), ietis ir 4x100 m estafetė.

Šis stadionas turi tartano takus bėgimams ir šuoliams ir tinka naudoti bet kokia me ore.

Registracija iki š. m. rugsėjo 5 d., šiuo adresu: Miss Vida Čyvaite, 18301 LaSalle Rd., Cleveland, Ohio 44119. Telefonas (216) 486-3228.

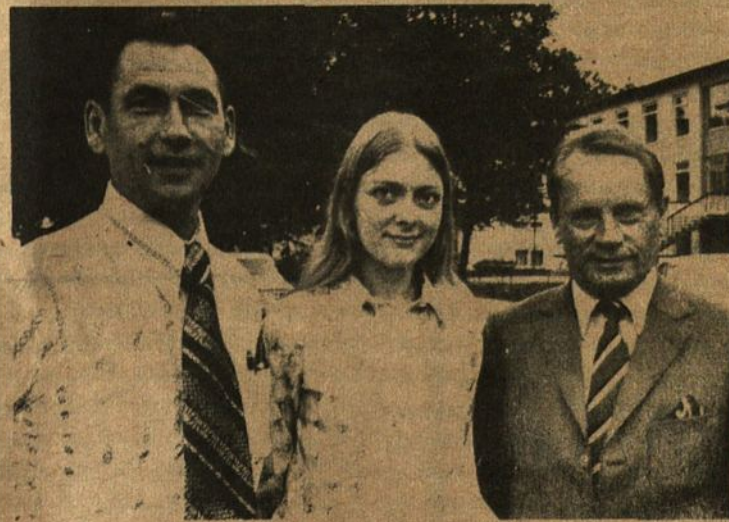
Smulkios informacijos ir prieauglio klasių programa išsiuntinėjama visiems sporto klubams. Klubams nepriklausą, pavieniai sportininkai prašomi kreiptis į Vidą Čyvaite.

Yra galimybė, kad ir prieauglio klasių lietuvių pirmenybės bus vykdoma rugsėjo 9 d. Clevelande, vietoj to, kad jos būtų išvedamos iš pabaltiečių pirmenybių rugsėjo 16 d. Hamiltone, Ont. Dėl to yra atsiklausti sporto klubai ir sprendimas bus praneštas vėliau.

Clevelandas laukia gausaus mūsų lengvatletų dalyvavimo ir prizada idealias sąlygas.

Vokiečių televizijos operatoriai filmuoja Grandinėle Hamburgo televizijos stoty. J. Carlos nuotrauka

Grandinėle Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje... L. Sagys, O. Klorytė ir gimnazijos direktorius V. Natkevičius. J. Carlos nuotrauka

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
OR
1ST CLASS SKILLED
CINTIMATIC NUMERICAL
TAPE CONTROL
DRILL & MILLING MACHINE
OPERATOR
JIG MILL & BORING MILL
OPERATOR

Must be able to set up work from Blue Prints and Close Tolerance. Second shift openings. Steady work, excellent rates and fringes benefits.
BARTH CLEVELAND
McNEIL CORP.
12650 BROOKPARK
CLEVELAND, OHIO
Tel. 267-1950

(60-64)

OUR LADY

6-6-4. Excellent condition. Good rentals. English tudor. Fire escape.

GEORGE KNAUS
Real Estate
819 East 185 St.
Tel. 481-9300

(64-65)

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADETUS
INDELIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ISTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAĮ VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimeis valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija rugpiūčio 15 d. dalyvavo respublikonų partijos platformos komiteto apklausinėjimuose ir įteikė memorandumą, kuriame padėkojo už Lietuvos nepriklausomybės atstatymo reikimą, skatino ryžtingiau imtis žygių prieš komunistų infiltraciją šiame krašte. Taip pat priminė, kad Sovietų Sąjunga yra pasirašiusi tarptautinį paštų susitarimą, bet ji laužo, nepersiusdama į Lietuvą iš laisvojo pasaulio laikraščių ir knygų. Prašo įtraukti reikalavimą į partijos platformą, kad Sovietų Sąjunga pildytų šį savo tarptautinį įsipareigojimą.

Memorandume dar prašoma, kad darant prekybinius susitarimus su Sovietų Sąjunga, būtų sumažintas nežmoniškai didelis muitas už siuntinius artimiesiems už geležinės uždangos. Prašoma, kad platformoje būtų pareikalauta dėti pastangų, kad būtų sustabdytas tikėjimo persekiojimas Sovietų Sąjungos kontroliuojamose kraštuose ir grąžinta keliavimo, spaudos ir kitokios piliečių laisvės.

Prašoma, kad artėjančiom Europos Saugumo konferencijon būtų įtraukti ir

teisėti Baltijos kraštų atstovai. Ateities konferencijose, kur bus sprendžiami taršos klausimai, turi būti įtrauktas ir taršos klausimas Lietuvoje, kur upės ir ežerai yra užteršiami, o miškai naikinami.

Pagaliau prašoma, kad respublikonų partija atkreiptų JAV ir laisvojo pasaulio žmonių dėmesį į ilgai užsitęsusių okupacinę priešpauą Lietuvoje. Trijų lietuvių susidėginimo auka ir Kudirkos pareiškimas teisme yra galingas tautos laisvės ilgesio liudijimas. Prašoma įtraukti į platformą, kad JAV darys pastangų atstatyti Baltijos valstybių laisvę, nepripažindamos tų valstybių okupacijos ir toliau pripažindamos tų kraštų teisėtus atstovus.

Dr. K. Bobelis, ALT pirmininkas, taip pat įteikė komiteto pirmininkui ir nariams po kopiją genocido parodos katalogo.

• Dr. Kazys Bobelis, ALTos pirmininkas, dr. Jonas Genys, ALTos atstovas Washingtono ir inž. Eugenijus Bartkus buvęs ALTos pirmininkas, rugpiūčio 15 d. dalyvavo respublikonų partijos platformos komiteto apklausinėjimuose.

A. A.

JONUI VAITKEVIČIUI

Lietuvoje mirus, jo sūnus EDMUNDĄ

ir EUGENIJŲ su šeimomis ir kitus artimuosius nuoširdžiausiai užjaučiame

Iz. ir A. Malakauskai
Jz. Valkauskas
M. Rushinskas

A. A.

ALBINAI KRIKŠČIONIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo

vyrui GYČIUI, broliams JUOZUI,

PETRUI ir VYTUI su šeimomis ir kartu liūdime

S. A. Lileikiai
Aldona M. Mačienė
R. A. Valinskai

A. A.

VYTAUTUI ČINIKUI

mirus, jo žmonai ALDONAI, broliams

STASIUI ir FELIKSUI su šeimomis

reiškia gilią užuojautą

Janina ir Viktoras
Pilkauškai

• Inž. Vytautas Šliūpas, prelegentas Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos suvažiavime, kuris įvyks 1972 m. spalio 7-9 d. Washingtono, D. C. Gimęs 1930 m. spalio 24 d. Palangoje. Inž. Šliūpas lankė Illinois Technologijos Institutą, ten gaudamas BSCE laipsnį 1953 m. Sekančiais metais jis gavo MSCE laipsnį Wisconsin Universitete. 1958-60 m. pasiūstas tyrinėti hidroelektrinių stočių elektrifikacinių galimų Liberijoje. 1960 m. pradėjo eiti Stanley Engineering Co. hidraulikos skyriaus viršininko pareigas. Šiuo metu inž. Šliūpas atstovauja International Engineering Co. kaipo Afrikos, Europos, ir Centrinų Rytų rajono viršininkas. Pareigas einant inž. Šliūpui tenka plačiai keliauti. Jis yra praleidęs virš šešerius metus gyvendamas su šeima Rytų Pakistane ir Tailande. Turizmo ir pareigų reikalais yra aplankęs visus kontinentus (78 kraštus). Yra atstovavęs savo kompaniją 3 tarptautiniuose (International Commission on Irrigation and Drainage) kongresuose.

Jo veikla lietuvių tarpe taip pat plataus masto. Veiklus skautas, ėjo draugininko ir paskautininko pareigas, išrinktas korp. Vyties centro valdybos ir Garbės teismo narys. 1956 m. Chicago akad. skautų sąjūdžio pirm., ir 1960-61 m. Skautų s-gos filisterių centro valdybos pirm. 1971 m. išrinktas San Francisco apylinkės Lietuvių Bendruomenės pirmininku. Amerikiečių tarpe yra viceprezidentas Kalifornijos Republican Nationalities Council ir yra pakviestas atstovauti Kalifornijos lietuvių ir "Reelect President Nixon Committee".

• ALT S-gos Chicago skyriaus valdybos išdinininkas Kazys Simulis atsiuntė 25 dol. skyriaus auką Dirvai paremti.

Už auką nuoširdžiai dėkojame.

• Valdas Adamkus sugrįžo į Chicago po 4 savaitių lankymosi Sovietų Sąjungoje kaip JAV delegacijos narys. Visi didieji Chicago laikraščiai paskelbė pasikalbėjimus su V. Adamkum apie delegacijos pasitarimus Maskvoje. Taip pat CBS-WBBM radijo padarė specialų pasikalbėjimą apie delegacijos darbą ir rezultatus. Rugpiūčio 18 d. WCIU - TV komentatorius Ben Larson Chicago 26 TV kanale pristatė Valdą Adamkų savo kasdieninėje programoje ir 45 minutes užtrūkusiame interview palietė ne tik buvusią kelionę po Sov. Sąjungą, bet ir visą JAV-se vykdomą Aplinkos Apsaugos Įstaigos (EPA) darbą šiame kontinente.

• Arūnas Gasparaitis iš Vokietijos atsiuntė Dirvai žymesniųjų vokiečių laikraščių iškarpas, kuriose pabrėžiamas sol. L. Šukytės triumfalinis pasisekimas naujoje operoje, pastatytoje Muenchene olimpinio žaidynių atidarymo proga.

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

Skautininkas dr. Romualdas Povilaitis.

• KEISTAI nuskambėjo Draugo 1972. VIII. 7 nr. buv. Jaunimo kongreso vadovų paskelbta žinutė, kad "Jaunimo petijai, kuri bus įteikta Jungtinėms Tautoms šį rudenį, parašai renkami. Petijų lapai gaunami Jaunimo Kongreso būstinėje, 5620 S. Claremont Ave.... Visi geros valios lietuviai kviečiami pasiimti petijų blankus ir rinkti parašus atostogų metu, išvykose, gegužinėse ir kitur". Žinant, kad Jaunimo kongreso būstinė ir po kongreso dar pasiliko Jaunimo centre (tai sako ir duotas adresas) ir kad Jaunimo centras nuo liepos 6 d. visai vasarai yra užrakintas, ir ten tik naktimis permiega einas Jaunimo centro direktoriaus pareigas kun. J. Raibūžis, kyla klausimas, kokių būdu suinteresuotieji gali pasiimti petijų blankus iš Jaunimo centro vasaros metu? Kai susidomėjęs tuo reikalu susiradau kun. J. Raibūžį ir paklausiau, ar vasaros metu kas budi buv. Jaunimo kongreso būstinėje, šis atsakė, kad ne. Ten tik palikę jų daiktai. Tad dienraštyje paskelbta žinia skamba kiek nerimtai. Su kokių dėmesiu mums reikia sutikti tokias petijas, pasako kad ir šis Gudijos lietuvių slaptas raštas, atspausdintas Drauge: "Ką reiškia apie 50 tūkst. lietuvių... Jei istorija nepasisuks kita kryptimi, mes visi išstipsime, kaip išstirpo lietuviai anapus Nemuno -- Tilžės, Ragainės... Mes nenorime mirti po tylos ir niekšybės skraiste. Mes kovojame už gyvenimą, vertą žmogaus. Padėkite mums! Kalbėkite pasauliui garsiai už mus, kurie jau negalime kalbėti".

• RUGPIŪČIO 12 d. klausantis Marijos ir inž. Antano Rudžių vedamos Lietuvių Radijo Forumo programos, pasigirdo SOS šauksmas, kad laidojama per 60 su viršum metų gyvavusių ir daug naudingų darbų Lietuvai bei lietuvių bei išeivijoje atlikusių Lietuvos Vyčių organizaciją. Programos metu paskaitytas jaudinantis organizacijos veterano, ilgamečio Draugo redaktoriaus Igno Sakalo laiškas. O reikalas toks. Dabartinė Lietuvos Vyčių organizacijos centro valdyba, kurios pirmininkas yra prof. J. Stukas nutarė ne tik pati in corpore įstoti į Lietuvos Bendruomenę, bet kartu prašyti ir visas egzistuojančias kuopas. Kartu įneša ir nario mokestį -- 200 dol. Jei organizacija in corpore įrašyta į LB, kaip tokia nustos egzistavusi, aišku, kad nebe reikalo tuo susirūpinti jos ilgamečiai veikėjai ir visi tie, kurie jai reiskia simpatijas. Iš oficialių pranešimų "Darbininke" ir kitur ne atrodė, kad Lietuvos Vyčių organizacija kaip tokią likviduosis. Ji egzistuos ir kartu bus LB nare. Bet visame reikale gal yra gilesnių užkulisų, kurių mes nežinom ir kurie kyla rūpestį tiems, kurie organizacijai per visą amžių dirbo. Iš Lietuvių Radijo Forumo programos pranešimų susidarė įspūdis, kad įstojimo į LB reikalu visai nebuvo atsižvelgiama organizacijos seimo ir paskirų kuopų, kurios egzistuoja daugelyje lietuviškų kolonijų. Todėl šiuo reikalu dar gali kilti nemaža audra.

• PRIEŠ PORĄ savaitę šioje skiltyje iškėliau susirūpinimą išeivijos lietuvių jaunimo religiniu gyvenimu. Tai perskaitytes, laiškų atsiliepė vienas jauniesios kartos kunigas. Jo mintys tegul būna žinomos ir visiems skaitytojams: "Organizuoto, centrinio dėmesio jaunimo dvasiniam gyvenimui nėra -- nėra net paties centro. Čia praityje buvo padaryta katastrofiška klaida atskiriant daugumą iš Lietuvos atvažiavusių kunigų nuo tų, kurių gyvenimą jie geriausiai pažinojo. Bet tas nepateisina dabarties, kurioje nėra ką dvasinio jaunimui nei čia paduoti, nei į Lietuvą nuvežti. Net žmoniško Naujojo Testamento..."

• MANO žiniomis II Jaunimo kongreso atstovai studijų dienoje, vykusioje Kent universitete, liepos 7 d. apsvaustę Jaunimo Žygio už Tikėjimo Laisvę veiklą, vienbalsiai nutarė: prašyti šv. Tėvų:

kad paskelbtų maldos dieną visame pasaulyje už kenčiančią Lietuvą.

kad griežtai pasisakytų prieš religijos persekiojimą pavergtuose kraštuose.

kad suteiktų bažnytinę savi valdą lietuviams katalikams, gyvenantiems laisvame pasaulyje.

Ši rezolucija iki šiol dar nebuvo paskelbta spaudoje, nes, sa koma, kad būvę du panašūs projektai. Tikėkime, kad vienas jų artimiausiu laiku bus paskelbtas viešumai, nes reikalas gyvas ir svarbus.

• KARTS nuo karto skaitytojams norisi pristatyti gyvuosius lietuvių, ypač kai jie atstovauja jaunesniųjų gretas. Šį kartą žvilgsniai sustoja prie populiaraus Chicagoje dantų gydytojo, nuolat matomo lietuvių skautų stovyklose ir jaunimo tarpe, dr. Romualdo Povilaitio. Gimęs Kaune, gimnazijos mokslus ėjęs Kašelyje, V. Vokietijoje, dr. R. Povilaitis 1962 m. Chicagoje baigė Loyolos universitetą ir nuo to laiko verčiasi dantų gydytojo praktika, pacientų nuolat apgul-tas. Į skautų eiles įstojęs 1948 m. Kašelyje, iki šių dienų yra veiklus šios organizacijos narys, pasiekęs skautininko laipsnį. Savo laiku buvo skautų vyčių būrelio vadovas, po to skautų vyčių draugovės draugininkas, dabar šeši metai kaip yra LSB vyčių skyriaus vedėjas. Pamegęs pritaikomąjį meną -- kurti kūrinius ir akmenų, medžio, su džiūvusių žolių -- dr. R. Povilaitis šioje srityje yra pasiekęs

laimėjimų, kurie prieš porą metų buvo išstatyti skautų suruoštoje jo darbų parodoje. Ateinančią žiemą dr. R. Povilaitis sukurtais lietuvišiais, pritaikomojo meno mėgėjais, vėl žada suruošti parodą Jaunimo centre. Įdomu kad save primygtinai laikydamas tik mėgėjų, dr. R. Povilaitis kūryboje atveria ir gilesnes meno versmes. Kaip lietuvis gydytojas, priklauso Illinois Lietuvių Gydytojų Draugijai, buvo valdybos sekretorius bei vicepirmininkas. Vedęs Mildą Mašiotaitę, gražią lietuviškoj aplinkoj augina du sūnus ir dvi dukras, laisvalaikį skirdamas šeimai, kūrybai, gamtai ir lietuviškam skautiškam jaunimui, nes, anot dr. R. Povilaitio žodžių, gal dar nebuvo vasaros, kad netektų su mūsų skautais pastovyklauti. Jaunimas savo draugų tarpe laukia daugiau Povilaitių, Kezių, Jaunių, Namikų, Vijeikių, Šalčiūnų, Grinių, Paronių, Račionių ir kitų.

• V. IR A. KARAČIŲ Gintare ir kitose Union Pier, Mich. vasarvietėse vasaros mėnesiais pilna vasarotojų. Gintaro lietuviškasis dvaras šiais metais dar labiau padidėjęs naujomis vilomis ir žemės plotu. Nuotiraukoje matome, kokios minios vasarotojų sekmadieniais susirenka į Gintaro sodą, kai čia lietuviai jėzuitai laiko lietuviškas mišias. Tada, anot a.a. Alb. Valentino, ir maža voverytė susikaupia malda...

Sekmadienio mišios Gintaro vasarvietėje, Union Pier, Mich.

VYČIAI SUSIRINKS Į SEIMĄ

Šią savaitę nuo rugpiūčio 23 iki 27 d. Clevelande, Holenden viešbutyje, vyksta Lietuvos Vyčių organizacijos 59-sis seimas.

Ji globoja 25-ta kuopa.

Rugpiūčio 23 d. įvyksta susipažinimo vakaras Jokubauskų namuose. Ketvirtadienį, rugpiūčio 24 d., iki pietų bus golfo žaidimas ir registracija, o vakare bus pramoginė išvyka. Penktadienio rytą, rugpiūčio 25 d.,

bus iškilmingos Mišios švenčiausios Mergelės Nepersitojančios Pagalbos bažnyčioje. Iš viešbučio visi bus atvežti į bažnyčią, o po pamaldų bus nuvežti į Shrine of Our Lady of Lourdes šventovę bendriems pusryčiams. Iš čia grįš į viešbutį, kur bus iškilmingai atidarytas 59-tasis vyčių seimas. Vakare bus koncertas, kurį išpildys Čiurlionio ansamblis, muzikui A. Mikulskiui vadovaujant. Šeštadienio rytą iškilmingos šv. Mišios bus šv. Jono katedroje, kurių metu

giedos Čiurlionio ansamblis. Po pamaldų bus posėdžiai ir pietūs. Vakare bus šokiai viešbutyje. Sekmadienio rytą šv. Mišios bus šv. Jurgio bažnyčioje. Į jas visi delegatai ir svečiai iš viešbučio bus atvežti autobusais. Po mišių bus užbaigiamieji posėdžiai. Antrą valandą prasidės banketas, kuriame dalyvaus ne tik seimo delegatai ir svečiai, bet ir du vyskupai: Clevelando dieceizijos vyskupas Clarence Isenmann ir vyskupas Vincentas Brizgys.

(s)